

Utvalg: Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget
Møtested: Rådhusalen, Tana Rådhus
Dato: 03.12.2013
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 464 00 200, eller på e-post til postmottak@tana.kommune.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

25.11.2013

Ulf Ballo
Leder

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 65/2013	Godkjenning av innkalling		
PS 66/2013	Godkjenning av saksliste		
PS 67/2013	Godkjenning av protokoll fra 18.11.2013		
PS 68/2013	Oppfølging av pålegg om opprydding av farlig avfall ved gbnr. 10/48 i Båteng		2011/1695
PS 69/2013	Høring- revisjon av forpaktningsordning for anadrome laksevassdrag (Finnmarkseiendommen).		2013/2214
PS 70/2013	Høring på forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt.		2013/2554
PS 71/2013	Møteplan 2014 Miljø-, landbruks- og utmarkutvalget		2013/2607
PS 72/2013	Referatsaker / Orienteringer - MLU		2013/96
RS 31/2013	MLU-rapport 2013 - oppfølging av saker		2010/1905

PS 65/2013 Godkjenning av innkalling

PS 66/2013 Godkjenning av saksliste

PS 67/2013 Godkjenning av protokoll fra 18.11.2013

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget	68/2013	03.12.2013

Oppfølging av pålegg om opprydding av farlig avfall ved gbnr. 10/48 i Båteng

Vedlegg

- 1 Til orientering
- 2 Pålegg om opprydding ved eiendom gbnr. 10/48 i Båteng.
- 3 Kart over lokaliteter eiendom 10/48
- 4 Varsel om befaring
- 5 Til orientering - Rapport fra befaring den 07.08.2013
- 6 Rapport fra befaring den 07.01.2013 - oppfølgingskontroll av pålegg om opprydding av 04.09.12.

Rådmannens forslag til vedtak

Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget gir rådmannen fullmakt til å utstede pålegg om opprydding av farlig avfall på gbnr 10/48 på nytt til Hjalmar Hansen med ny frist for opprydding fastsatt til den 01.05.2014.

Det skal i pålegget forhåndsvarsles om at dersom ikke kommunen har mottatt dokumentasjon på oppryddingen innen angitte frist, vil kommunen vurdere å ilegge Hansen en tvangsmulkt på 45 000 kr. Tvangsmulkten påløper inntil kravet i pålegget er oppfylt.

Rådmannen gis med dette fullmakt til å fatte vedtak om tvangsmulkt etter beløp satt av MLU på 45 000 kr.

Begrunnelse:

Det er gjennom rapport fra befaring av 07.01.2013 påvist at Hjalmar Hansen ikke har etterfulgt pålegg av 04.09.2012 om opprydding av farlig avfall ved eiendom gbnr. 10/48 i Båteng. Forsøplingen er i strid med forurensningsloven (lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6) § 7, som oppstiller en plikt til å unngå forurensning og § 28, som oppstiller et forbud mot forsøpling.

Saken har pågått siden juni 2011 og Hansen har dermed hatt tilstrekkelig tid til å gjøre noe med saken. Kommunen ser det derfor som nødvendig å forhåndsvarsle tvangsmulkt for at pålegget av 04.09.2012 skal bli etterfulgt.

Saksopplysninger

Med fullmakt gitt av MLU til rådmannen i møte den 04.09.2012, saksnr. 38/2012, ble det i brev av 04.09.2012 utstedt pålegg om opprydding av alt av farlig avfall ved eiendom gbnr. 10/48 i Båteng til Hjalmar Hansen. Det ble i pålegget forhåndsvarslet om at dersom Hansen ikke følger opp pålegget, vil kommunen vurdere å iverksette tiltak som fører til at eiendommen ryddes for farlig avfall på en praktisk gjennomførbar måte.

For å definere hva som er farlig avfall så har rådmannen fulgt avfallsforskriftens bestemmelser om hva som menes med farlig avfall. Denne forskriftens definisjon er basert på den europeiske avfallslisten (EAL), og ut i fra denne er det oppført i pålegget følgende liste (Tabell 1) over hvilke type gjenstander pålegget berører.

Tabell 1

Type gjenstander	Farlig avfall ifølge Den europeiske avfallslisten pkt.:
Kasserte kjøretøyer	16 01 04
Lysstoffrør (som måtte befinne seg både inni og utenfor kjøretøyene)	20 01 21
Kasserte fryser	20 01 23
Batterier (fra både inni og utenfor kasserte kjøretøy)	20 01 33
Kasserte elektrisk og elektronisk utstyr (som måtte befinne seg både inni og utenfor kjøretøyer)	20 01 35

Hjalmar Hansen skulle i henhold til pålegget etter gjennomført opprydding ha sendt skriftlig bekreftelse på dette til kommunen innen kl. 12:00 den 31.12.2012. Rådmannen mottok ikke noe skriftlig bekreftelse innen den angitte fristen.

På bakgrunn av dette ble det utført en befaring den 07.01.2013 i den hensikt å kontrollere om pålegget var blitt fulgt opp. Hjalmar Hansen var selv tilstede under befaringen. Som det fremkommer av vedlagt rapport fra befaringen hadde Hansen ikke etterfulgt pålegget. Kommunens representanter forlot eiendommen med et generelt inntrykk av at Hansen ikke ønsker å etterkomme pålegget.

Vurdering

Aktuelle forsøplingssak har pågått over lengre tid, siden juni 2011, og rådmannen mener Hansen har hatt tilstrekkelig tid til å gjøre noe med saken. Rådmannen har et inntrykk av at Hansen ikke ønsker å etterkomme kommunens oppfordring om å rydde opp farlig avfall på eiendom 10/48 til tross for at det er et klart brudd på forurensningsloven.

Forhåndsvarselet om følgene ved ikke å etterfølge pålegget om opprydding av farlig avfall ved gbnr. 10/48, som ble gitt i pålegget om opprydding av farlig avfall, gir ikke grunnlag for videre oppfølging da det bare sier noe om hva kommunen vurderer å gjøre. MLU må derfor fatte beslutning om nøyaktig hva følgene skal være av at Hansen ikke har fulgt opp pålegget om opprydding av farlig på gbnr. 10/48.

Følgene må forhåndsvarsles med bakgrunn i pålegg om opprydding av farlig avfall med en ny frist for opprydding. Etter den nye fristen har gått ut må kommunen sende ut varsel om følgene

med enda en ny frist. Etter fristen i forhåndsvarselet har gått ut kan kommunen iverksette følgene ved vedtak.

Handlingsalternativer i videre oppfølging av saken:

Et pålegg skal inneholde informasjon om hva følgene er dersom fristene i pålegget oversittes. Dersom pålegget oversittes har kommunen 2 handlingsalternativer:

1. Kommunen som forurensningsmyndighet kan selv iverksette opprydding på eiendom 10/48 med hjemmel i forurensningslovens § 74. Utgiftene for dette kan kreves dekket av den ansvarlige for forurensning eller avfallsproblemene med hjemmel i forurensningslovens § 75.

Forurensningslovens utgangspunkt er at den ansvarlige selv skal treffe tiltak mot ulovlige forurensninger og at den ansvarlige også skal ha plikt til å rydde opp i sitt avfall. § 74 blir gjerne brukt i situasjoner hvor den ansvarlige ikke etterkommer pålegg etter § 7 fjerde ledd eller § 37 første og annet ledd, dersom saken haster og et pålegg vil forsinke gjennomføringen, eller dersom det er uvisst hvem den ansvarlige er.

Vurdering: Rådmannen ønsker ikke å gå inn for et alternativ hvor kommunen kan bli den som må foreta oppryddingen med de kostnadene som det vil måtte innebære. Det er viktig at forurensere selv foretar oppryddinga med de kostnader som det innebærer.

2. Kommunen som forurensningsmyndighet kan ilegge tvangsmulkt ved forhold i strid med loven jf. forurensningslovens § 73.

Tvangsmulkt kan fastsettes som et *engangsbetrag* som påløper når fristen for å gjennomføre vedtaket er oversittet, eller som en *løpende mulkt* med et beløp som påløper per dag, uke eller måned etter at fristen for retting er utløpt.

Det er også mulig å kombinere de to tvangsmulktformene. For eksempel ved at det først fastsettes en engangsmulkt, som så går over til en løpende mulkt dersom fristen for engangsmulkten overskrides.

Tvangsmulkt som engangsbetrag er enklest å fastsette og administrere, og er klart best egnet når det er særlig viktig at det settes press bak gjennomføringen av et tiltak innen en frist. Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) anbefaler at engangsmulkt anvendes i sin veileder for forurensningsmyndigheten TA 2758 (2011) ”*Bruk av tvangsmulkt*”¹.

En løpende mulkt kan være mer fleksibel, men krever mer administrasjon og oppfølging fra myndighetens side. Den bør kreves inn med korte tidsintervaller, og tilsynsmyndigheten må etablere rutiner for å revurdere løpende tvangsmulkt som har løpt en tid, slik at den ikke løper så lenge at beløpet blir urimelig stort i forhold til tiltaket/plikten. Man kan også endre form fra løpende tvangsmulkt til engangsmulkt underveis dersom dette fremstår mer hensiktsmessig.

¹ Link til Klima- og forurensningsdirektoratets veileder ”*Bruk av tvangsmulkt*”:
<http://www.klif.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner/2011/Februar/Bruk-av-tvangsmulkt/>

Et vedtak om tvangsmulkt er et enkeltvedtak der reglene i forvaltningsloven om saksbehandling kommer til anvendelse. Vedtak om tvangsmulkt kan påklages til Fylkesmannen. Det er skattemyndighetene som krever inn tvangsmulkten. Innkreving av mulkt skjer på anmodning fra den som har ilagt gebyret. Tvangsmulkten tilfaller staten.

Formålet med en tvangsmulkt er at den ansvarlige for den ulovlige tilstanden skal få en økonomisk motivasjon for å etterleve de kravene som er fastsatt. Tvangsmulkt bør brukes når det etter forurensningsmyndighetens skjønn er viktig og nødvendig å bruke et ekstra pressmiddel for å få gjennomført de kravene som er brutt. Tvangsmulkt er ikke straff, og det skal alltid være mulig for den ansvarlige å unngå tvangsmulkten. Tvangsmulkten har virket etter sin hensikt om den ansvarlige innretter seg etter pålegget slik at han ikke må betale. Bruk av tvangsmulkt fritar ikke den ansvarlige fra plikten til å gjennomføre det aktuelle kravet. Tvangsmulkt er heller ikke til hinder for at den ansvarlige blir politianmeldt for overtredelsen hvis saken er alvorlig nok til det.

Vurdering: Når det gjelder valget mellom løpende mulkt og engangsmulkt, så vil rådmannen anbefale engangsmulkt. Dette fordi den er enklere å administrere og høyst sannsynlig vil ha en større virkning i forhold til å kunne oppnå lovlig tilstand i dette tilfellet.

Rådmannen viser til at Hansen ikke har etterkommet kommunens pålegg om opprydding på eiendom 10/48. Rådmannen mener det derfor i denne fasen er nødvendig å bruke et ekstra pressmiddel ved å forhåndsvarsle tvangsmulkt i pålegget.

Tvangsmulktens størrelse:

Tvangsmulktens størrelse vil måtte bero på en skjønnsmessig helhetsvurdering i det enkelte tilfellet om hva som er et rimelig tvangsmulktbeløp. Tvangsmulkten bør være så stor at den eliminerer de fordeler som den ansvarlige kan ha av en overtredelse. Den må overfor den ansvarlige utgjøre et reelt oppfylleelsespress med et rimelig økonomisk påslag. Det skal ikke lønne seg å betale mulkten og fortsette som før uten å gjennomføre det aktuelle kravet. Den nedre grense for tvangsmulkten vil være det en sparer på ikke å etterkomme kravet. Mulkten må samtidig ikke være så stor at den får urimelig utslag i forhold til viktigheten av det kravet som skal gjennomføres. I en helhetsvurdering vil det være rom for å ta hensyn til alvorligheten i den konkrete saken og hvor viktig det er å få gjennomført tiltaket. I forhold til hva som regnes som et rimelig tvangsmulktbeløp vil det også kunne tas hensyn til den ansvarliges økonomiske situasjon.

Vurdering:

På bakgrunn av de opplysninger rådmannen har i saken og som utgangspunkt i vurderingen av tvangsmulktens størrelse har rådmannen gjort et grovt anslag over hva det vil koste for den ansvarlige å utføre oppryddingen:

Tiltak	Pris	Stk	Sum
Tilhengerlass med	350,- stk ²	Ca. 4 ³	1400,-

² Pris hentet fra ØFAS's hjemmeside: <http://www.ofas.no/asp/default.asp?ID=288&show=6&sel=75>

³ Mengde avfall er ukjent. Antall hengerlass som er nødvendig er derfor anslagsvis.

avfall til ØFAS (lysstoffrør, kasserte fryserer, batterier, kassert elektrisk og elektronisk utstyr).			
Henting av bil- og scootervrak til deponering under 3,5 tonn. Inkludert rydding annet metallskrot.	3500,- pr. enhet ⁴	19 ⁵	66 500,-
Henting av bilvrak over 3,5 tonn	5000,- pr. enhet	1	5000
Totalsum			72 900,-

72 900 kr. er altså det ansvarlig forurensers kommer til å spare på ikke å etterfølge et pålegg, og er dermed tvangsmulktens nedre grense.

Det er ikke snakk om akutt forurensning eller muligheter for at det kan være snakk om store utslipp, men rådmannen ser at det kan være fare for noe utslipp til grunnen. Sakens art er altså ikke av høyst alvorlig grad. Rådmannen vektlegger dette i sin helhetlige vurdering av tvangsmulktens størrelse.

Det er også vurdert at det er snakk om en privatperson og ikke et foretak. Det tilsier at tvangsmulktens nedre grense på 72 900,- vil være et urimelig stort beløp.

Rådmannen vurderer at det vil være rimelig å sette tvangsmulktens nedre grense på 35 000 kr. som da er halvparten av kostnadene ansvarlig forurensers vil ha ved å fjerne bilvrakene. For å ha et reelt oppfylleelsespress mener rådmannen det vil være rimelig å tilføye 10 000 kr. ekstra. Dette vil gjøre det mer kostbart ikke å etterfølge pålegget, samtidig som det tas hensyn til at det er snakk om en privatperson.

Saksbehandler har forhørt seg med andre kommuner om deres erfaring med fastsetting av tvangsmulkt. Alta kommune er en kommune som har politisk vedtatte prosedyrer for fastsetting av tvangsmulkt. Den aktuelle saken ville falle inn under Alta kommunes størrelse på foretak 1 og alvorlighetsgrad 3. I deres system vil rammen på tvangsmulkten beløpe seg til inntil kr. 30 000.

All den tid ansvarlig forurensers ikke har etterfulgt kommunens pålegg om opprydding av farlig avfall på eiendommen og gitt sterke signaler om at han ikke ønsker å gjøre det heller, så mener rådmannen at kommunens sak krever noe sterkere virkemidler enn et beløp på 30 000 kr.

Konklusjon:

På bakgrunn av de vurderinger som er gjort anbefaler derfor rådmannen at ansvarlig forurensers får ny frist til den 1. mai (når mye av snøen har forsvunnet) i pålegget om opprydding av farlig

⁴ Prisanslag hentet fra Falck bilberging som nærmeste mulighet for henting til Varanger bildemontering.

⁵ Det var i alt 20 bilvrak og 6 scootervrak på eiendommen. Det er tatt i betraktning at ca. 3 biler vil kunne dokumenteres av Hansen som fortsatt i bruk og vil dermed ikke kreves fjernet.

avfall ved gbnr. 10/48. I pålegget anbefales det at ansvarlig forurensers forhåndsvarsles en tvangsmulkt på kr. 45 000 kr dersom pålegget ikke etterkommes innen angitte frist.

Dersom MLU vedtar tvangsmulkt, anbefales det at fullmakt til videre oppfølging i saken delegeres til rådmannen for raskest mulig behandling da det kan oppstå situasjoner hvor det er lenge til neste møte i MLU.

Deanu gielda - Tana kommune

Utviklingsavdelingen

Hjalmar Hansen
Båteng
9845 TANA

Melding om vedtak

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/1695

Saksbehandler:
Ida Martine S. Nilsen, tlf.: 464 00 279

Dato:
04.09.2012

Til orientering

De underrettes herved om at det i møte i miljø-, landbruks- og utmarksutvalget den 04.09.2012, saksnr. 38/2012, ble gjort følgende:

Vedtak

Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget gir rådmannen fullmakt til å utstede pålegg om opprydding på eiendom gbnr. 10/48 i Båteng med bakgrunn i rapport av 04.01.2012.

Unntaket her er avtalen som foreligger mellom kommunen og Hjalmar Hansen om opprydding av haug av tremateriale og div. andre gjenstander ved lokalitet 3. Fristen for dette står som avtalt til den 01.10.2012.

Det skal i pålegget forhåndsvarsles om at dersom ikke kommunen har mottatt dokumentasjon på oppryddingen av farlig avfall innen 31.12.2012, vil kommunen vurdere å iverksette tiltak som fører til at eiendommen ryddes for farlig avfall på en praktisk gjennomførbar måte. Dette gjøres i samråd med grunneier.

Begrunnelse:

Det er gjennom rapport fra befaring av 04.01.2012 påvist at Hjalmar Hansen har flere ulovlige fyllinger ved eiendom gbnr. 10/48 i Båteng. Forsøplingen er i strid med forurensningsloven (lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6) § 7, som oppstiller en plikt til å unngå forurensning og § 28, som oppstiller et forbud mot forsøpling.

Saken har pågått over lengre tid, siden juni 2011, og Hansen har dermed hatt tilstrekkelig tid til å gjøre noe med saken. Dette viser seg også ved kommunens samtale med Hansen og utsettelse av fristene i forhåndsvarselet.

Vedtaket kan påklages til Klagenemnda. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Postadresse:
Rådhusveien 3
9845 Tana
E-post: postmottak@tana.kommune.no

Besøksadresse:
Rådhusveien 3

www.tana.kommune.no

Telefon:
+47 46 40 02 00
Telefaks:
78 92 53 09
Bank:
4910.12.71160
Org.nr.:
943.505.527

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med hilsen

Svein Ottar Helander
Avdelingsleder

Ida Martine S. Nilsen
Miljøkonsulent

Kopi til:

Laila I. Blindseth Hansen	Båteng	9845	TANA
Fylkesmannen i Finnmark v/miljøvernavd.	Damsveien 1	9815	VADSØ
Lensmannen i Tana	Pb. 127	9846	TANA
Ellen M. B. Hansen	Ørneveien 42	9015	TROMSØ

Deanu gielda - Tana kommune

Utviklingsavdelingen

Hjalmar Hansen
Båteng
9845 TANA

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/1695

Saksbehandler:
Ida Martine S. Nilsen, tlf.: 464 00 279

Dato:
04.09.2012

Pålegg om opprydding ved eiendom gbnr. 10/48 i Båteng.

Ved befaring den 08.11.11. har kommunen registrert flere ulovlige fyllinger med ulike typer og mengder avfall spredt over flere lokaliteter på din eiendom gbnr. 10/48.

Forsøplingen/avfallsplassen er i strid med forurensningsloven (lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6) § 7, som oppstiller en plikt til å unngå forurensning og § 28, som oppstiller et forbud mot forsøpling.

Kommunen viser til oppryddingsplikten som følger av § 28 tredje ledd:

” Den som har overtrådt forbudet i første ledd, skal sørge for nødvendig opprydding.”
og tiltaksplikten som følger av § 7 annet ledd:

”Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller vedtak i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensning sørge for tiltak for å hindre at den inntreffer. Har forurensningen inntrådt skal han sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Den ansvarlige plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensningen eller av tiltakene for å motvirke den. Plikten etter dette ledd gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.”.

I møte i miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) den 04.09.12, saksnr. 38/2012, ble det fattet vedtak om at det skulle utstedes pålegg om opprydding av farlig avfall på din eiendom gbnr. 10/48 i Båteng.

Med farlig avfall menes avfall som ikke hensiktsmessig kan håndteres sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr jf. avfallsforskriftens § 11-3 b. Kommunen har gjennom befaring avdekket flere gjenstander som kan klassifiseres som farlig avfall ifølge avfallsforskriftens § 11-4 første ledd på eiendom gbnr 10/48 som kan føre til forurensning til grunn, til sideelven Njuorggánjohka og til hovedelven Tanaelva. Avfallsforskriftens bestemmelser om hva som er farlig avfall er basert på den europeiske avfallslisten (EAL).

I medhold av forurensningsloven § 7 fjerde ledd pålegger kommunen deg som ansvarlig for forurensningen å:

- Fjerne alt av farlig avfall fra eiendom gbnr 10/48 i henhold til tabell 1 under, innen **31.12.12.**

Postadresse:
Rådhusveien 3
9845 Tana
E-post: postmottak@tana.kommune.no

Besøksadresse:
Rådhusveien 3

www.tana.kommune.no

Telefon:
+47 46 40 02 00
Telefaks:
78 92 53 09
Bank:
4910.12.71160
Org.nr.:
943.505.527

Tabell 1

Type gjenstander:	Farlig avfall ifølge Den europeiske avfallslisten pkt.:
Kasserte kjøretøyer	16 01 04
Lysstoffrør (som måtte befinne seg både inni og utenfor kjøretøyene)	20 01 21
Kasserte fryserer	20 01 23
Batterier (fra både inni og utenfor kasserte kjøretøy)	20 01 33
Kassert elektrisk og elektronisk utstyr (som måtte befinne seg både inni og utenfor kjøretøyer)	20 01 35

Gjenstandene skal leveres til mottak for farlig avfall. Nærmeste godkjente avfallsmottak er Øst-Finnmark Avfallsselskap Ans (ØFAS) for batterier, EE-avfall og skrapjern. Nærmeste godkjente avfallsmottak for bilvrak er Varanger Bil Demontering AS i Varangerbotn. For eventuelle kjøretøyer som fortsatt er i aktiv bruk må det leveres skriftlig dokumentasjon til kommunen om dette. Gyldig dokumentasjon er en skriftlig bekreftelse fra Statens Vegvesen på at bilen/bilene fortsatt er i aktiv bruk.

Når du har gjennomført oppryddingen skal du sende oss en skriftlig bekreftelse på dette med

- ≠ Kvitteringer for at du har levert avfall til godkjent avfallsmottak
- ≠ Kvitteringer på at du har levert bilvrak til godkjent avfallsmottak
- ≠ Skriftlig bekreftelse fra Statens Vegvesen på biler som fortsatt er i aktiv bruk

innen kl.12:00 den 31.12.2012.

Unntaket fra dette gjelder avtale gjort i møte med deg den 12.04.12. om sortering/fjerning av haugen med tremateriale og div. andre gjenstander ved lokalitet 3. Viser her til referat av 18.04.2012. Fristen for dette er satt som avtalt før neste snefall høsten 2012, **innen den 01.10.2012.**

Du har rett til å klage på vedtaket. En eventuell klage behandles av Klagenemnda. Klagen skal angi hva det klages over og den eller de endringer du ønsker. Klagen bør begrunnes. Klagen skal sendes til kommunen.

Du må som utgangspunkt følge pålegget selv om det er mulig å klage på pålegget. Du kan likevel be om at gjennomføringen blir utsatt. Dette kalles å begjære oppsettende virkning på et vedtak, og reglene om dette finner du i Forvaltningsloven av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 42.

Fristen for å klage er *3 uker* fra den datoen du mottar dette brevet. Dersom du ikke følger opp pålegget, vil vi vurdere å iverksette tiltak som fører til at eiendommen ryddes for farlig avfall på en praktisk gjennomførbar måte.

Med hilsen

Svein-Ottar Helander
Avdelingsleder

Ida Martine S. Nilsen

Miljøkonsulent

Kopi til:

Laila I. Blindseth Hansen	Båteng	9845	TANA
Fylkesmannen i Finnmark v/miljøvernavd.	Damsveien 1	9815	VADSØ
Lensmannen i Tana	Pb. 127	9846	TANA
Ellen M. B. Hansen	Ørneveien 42	9015	TROMSØ

Vedlegg 1.

Bäteng

Eiendom 10/48

Deanu gielda - Tana kommune

Utviklingsavdelingen

Hjalmar Hansen
Båteng
9845 TANA

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/1695

Saksbehandler:
Ida Martine S. Nilsen, tlf.: 464 00 279

Dato:
02.01.2013

Varsel om befarings

Vi viser til pålegg om opprydding ved gbnr. 10/48 i Båteng, brev av 04.09.2012, vedrørende fjerning av alt av farlig avfall med frist til den 31.12.2012.

Vi viser også til pålegg om opprydding ved gbnr. 10/48 i Båteng, brev av 26.10.2012, vedrørende fjerning av haug med tremateriale og div. andre gjenstander med frist til den 31.12.2012.

Du skulle som følger av disse påleggene sende oss en skriftlig bekreftelse på at påleggene var etterfulgt innen den angitte fristen. Vi kan ikke se å ha mottatt noen skriftlig bekreftelse.

Vi varsler med dette om at vi vil utføre befarings av eiendom gbnr. 10/48 den **07.01.2012 kl. 12:00** for å kontrollere at påleggene er oppfulgt slik anvist.

Vi ber om at du møter oss ved eiendommen og har med kopi av eventuell dokumentasjon(kvitteinger, skriftlig bekreftelse fra Statens Vegvesen o.l.).

Med hilsen

Svein-Ottar Helander
Avdelingsleder

Ida Martine S. Nilsen
Miljøkonsulent

Postadresse:
Rådhusveien 3
9845 Tana
E-post: postmottak@tana.kommune.no

Besøksadresse:
Rådhusveien 3
www.tana.kommune.no

Telefon:
+47 46 40 02 00
Telefaks:
78 92 53 09

Bank:
4910.12.71160
Org.nr.:
943.505.527

Deanu gielda - Tana kommune

Utviklingsavdelingen

Hjalmar Hansen
Båteng
9845 TANA

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/1695

Saksbehandler:
Ida Martine S. Nilsen, tlf.: 464 00 279

Dato:
20.02.2013

Til orientering - Rapport fra befaring den 07.08.2013

Vedlagt følger rapport fra befaring den 07.08.2013.

Dokumentet oversatt til samisk vil bli ettersendt.

Med hilsen

Svein-Ottar Helander
Avdelingsleder

Ida Martine S. Nilsen
Miljøkonsulent

Referanse

2011/1695-40

Dato

09.01.2013

Rapport fra befarings den 07.01.2013 - oppfølgingskontroll av pålegg om opprydding av 04.09.12.

Tid og sted: Ved gbnr. 10/48 i Båteng den 07.01.2013, kl. 11:45.

Til stede:

Svein Ottar Helander – Avdelingsleder ved Utviklingsavdelingen i Tana kommune

Ida Martine S. Nilsen – Miljøkonsulent i Tana kommune

Hjalmar Hansen – forpakter av eiendom 10/48 i Båteng

Referent:

Ida Martine S. Nilsen – Miljøkonsulent i Tana kommune

Bakgrunn

I møte i Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) den 04.09.2012 ble det fattet følgende

Vedtak

Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget gir rådmannen fullmakt til å utstede pålegg om opprydding på eiendom gbnr. 10/48 i Båteng med bakgrunn i rapport av 04.01.2012.

Unntaket her er avtalen som foreligger mellom kommunen og Hjalmar Hansen om opprydding av haug av tremateriale og div. andre gjenstander ved lokalitet 3. Fristen for dette står som avtalt til den 01.10.2012.

Det skal i pålegget forhåndsvarsles om at dersom ikke kommunen har mottatt dokumentasjon på oppryddingen av farlig avfall innen 31.12.2012, vil kommunen vurdere å iverksette tiltak som fører til at eiendommen ryddes for farlig avfall på en praktisk gjennomførbar måte. Dette gjøres i samråd med grunneier.

Begrunnelse:

Det er gjennom rapport fra befarings av 04.01.2012 påvist at Hjalmar Hansen har flere ulovlige fyllinger ved eiendom gbnr. 10/48 i Båteng. Forsøplingen er i strid med forurensningsloven (lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6) § 7, som oppstiller en plikt til å unngå forurensning og § 28, som oppstiller et forbud mot forsøpling.

Saken har pågått over lengre tid, siden juni 2011, og Hansen har dermed hatt tilstrekkelig tid til å gjøre noe med saken. Dette viser seg også ved kommunens samtale med Hansen og utsettelse av fristene i forhåndsvarselet.

Hjalmar Hansen skulle i henhold til pålegget etter gjennomført opprydding ha sendt skriftlig bekreftelse på dette til kommunen innen kl. 12:00 den 31.12.2012.

Kommunen mottok ikke noe skriftlig bekreftelse innen den angitte fristen.

Befaringen

På bakgrunn av dette ble det utført befaring, den 07.01.2013, i den hensikt å kontrollere om pålegget var blitt fulgt opp. Kommunen ble møtt av Hjalmar Hansen da de ankom ca. kl. 11:45. Kommunen dokumenterte og registrerte 21 uskiltede biler, 3 uskiltede snøscootere, 3 fryser, 1 kjøleskap, 1 stekeovn.

Hjalmar Hansen hevder at alle bilene, unntatt 1 som han har tenkt å deponere, er i bruk og at han hvert år bestiller svarte skilter til alle bilene. Hansen viser frem et svart skilt han nettopp har hentet men ikke rukket å feste på en av bilene. Nilsen oppfordret Hansen til å fremlegge for kommunen snarest mulig, dokumentasjon som viser historikken til bilene i forhold til disse svarte skiltene. En slik dokumentasjon vil vise at bilene fortsatt er i aktiv bruk og at de ikke er kasserte kjøretøyer.

Hansen har senere ved telefonisk kontakt med Helander, den 09.01.13., informert om at han har henvendt seg til Biltilsynet for å frembringe denne dokumentasjonen. Biltilsynets svar er at de trenger litt tid for å etterkomme hans henvendelse om en oversikt over registreringer av biler. Hansen mente at han ville kunne overbringe oversikten innen 14 dager.

Kommunen kan enkelt observere at minst 9 av bilene står plassert på nøyaktig samme plass i samme posisjon som de gjorde ved første befaring utført den 08.11.11. Nilsen åpner for å se under panseret på 1/3 del av bilene. På et par av bilene er det ikke mulig å få opp panseret. Det er ikke kaldt nok til at panserne kan være fryst fast og Nilsen antar dermed ut i fra bilenes tilstand at disse kan ha vært rustet fast. Nilsen er sikker på at panseret var rustet fast på en av bilene.

Observasjonen Nilsen gjorde på bilene hvor panserne var mulige å åpne var som følger:

- ≠ Ingen av bilene var miljøsanerte. Samtlige innehadde noe form for væske. Det være seg spylevæske, kjølevæske eller lignende (noen er dokumentert i vedlagte bilder). På et fåtall av bilene var dekkene fjernet.
- ≠ Det var svært mye rustdannelser.
- ≠ Det var kommet snø inn over hele motoren (dokumentert i vedlagte bilder).
- ≠ Svært mange av kjøretøyene enten manglet bilstoler, hadde løse bilstoler og var fulle av andre gjenstander slik at det ikke var mulig å sitte i bilene.
- ≠ Svært mange av kjøretøyene gav ut i fra tilstand og plassering inntrykk av å ikke være i bruk/ikke kjørbare/kasserte.

De 3 snøscooterne som var uskiltet var i dårlig og svært dårlig stand, og gav ut fra tilstand og plassering inntrykk av å være kasserte.

De 2 fryserne samt et kjøleskap (muligens enda en fryser) og en kjøkkenovn hadde en del rustdannelser både på utsiden og innsiden, og gav ut fra tilstand og plassering inntrykk av å være kasserte.

Nilsen informerer Hansen om at hun kjører i løpet av 1 år i gjennomsnitt ca. annenhver helg forbi eiendommen og kan bekrefte at hun har siden sakens start observert at fryserne har stått utendørs på nøyaktig samme plass året rundt. Hansen hevder at han benytter disse til å fryse ned laks. Ved å ha fryserne ute på vinteren får han dannet et islag i bunnen.

Befaringen ble avsluttet ca. 12:45. Kommunens representanter forlot eiendommen med et generelt inntrykk av at Hansen ikke ønsker å etterkomme påleggene som kommunen har gitt om opprydding på eiendommen gbnr. 10/48.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget	69/2013	03.12.2013

Høring- revisjon av forpaktningsordning for anadrome laksevassdrag (Finnmarkseiendommen).

Rådmannens forslag til vedtak

Tana kommune viser til Finnmarkseiendommens høring om revisjon av forpaktningsordningen for anadrome laksevassdrag. Kommunen vil framheve det som positivt at FeFo innfører felles bestemmelser og retningslinjer for desinfisering av fiskeutstyr i alle bortforpaktete elver i Finnmark.

Saksopplysninger

Finnmarkseiendommen (FeFo) har sendt på høring et forslag til revisjon av forpaktningsordningen for anadrome laksevassdrag. Høringsfristen er satt til 5. desember 2013.

Høringen gjelder i hovedsak følgende forhold ved forpaktningsordningen:

- ≠ Forpaktningskontraktenes varighet
- ≠ Overføring av hytter (*ikke relevant i Tana*)
- ≠ Regnskap
- ≠ Salg av fiskekort i forpaktete vassdrag
- ≠ Prisramme for fiskekort
- ≠ Økning i forpaktningsavgift for forpaktere med stor omsetning (*ikke relevant i Tana*)
- ≠ Økning i tilskuddsordningen til forpaktere
- ≠ Informasjon om bruk av fiskekortinntekter på alle fiskekort
- ≠ Desinfisering av fiskeutstyr (felles bestemmelser og retningslinje for utføring av desinfeksjon i tråd med Mattilsynets krav).

Vedlagt dette saksframlegget ligger kopi av styresaken i FeFo, samt et notat om bakgrunnen for at forpaktningsordningen nå er til revisjon. For de fullstendige høringsdokumentene, se FeFos hjemmeside (www.fefo.no)

I Tana kommune er det kun ett vassdrag som i dag er forpaktet bort, og det er Julelvvassdraget. Forpakter i Austertana bygdelag. Julelvvassdraget har en liten og svært sårbar bestand av sjørøye. Fisket i vassdraget har derfor vært svært begrenset, og i løpet av de siste år er det kun i 2013 at det har vært solgt fiskekort. Bygdelaget har imidlertid over flere år samarbeidet med grunneiere, lokale og regionale myndigheter om tiltak for å bedre forholdene for sjørøye i vassdraget.

Administrasjonen har kontaktet Austertana bygdelag med forespørsel om eventuell høringsuttalelse fra bygdelaget i saken. Det er ikke kommet noen tilbakemelding fra bygdelaget innen saksbehandlingsfristen til MLU. En eventuell tilbakemelding innen møtebehandlingen vil bli oversendt per e-post til utvalgsmedlemmene.

Vurdering

Med bakgrunn i at forpaktningsordningen kun er relevant for ett vassdrag i kommunen og at det har vært lite grunnlag for fiske i denne elven, er det ikke foretatt noen nærmere vurdering av detaljene i høringen av revisjonsordningen.

Rådmannen vil imidlertid framheve at det er positivt for samtlige vassdrag i vår kommune at FeFo bidrar til felles bestemmelser og retningslinjer for desinfeksjon av fiskeutstyr i elver hvor de er grunneier.

Høring revisjon av retningslinjer forpaktning av laksevassdrag og forpaktningsskontrakt

1. Innledning

Finnmarksloven § 26 - *Lokal forvaltning av jakt og fiske* – gir FeFo anledning til å tildele lokale organisasjoner og sammenslutninger som har som formål å fremme allment jakt, fangst og fiske, særskilt rett til å forvalte utøvelsen for dette på nærmere angitte områder av Finnmarkseiendommen. FeFo har i dag benyttet denne muligheten til, blant annet å forpakte bort fiskeretten i om lag 50 anadrome vassdrag i Finnmark.

Forpaktning av fiskeretten skal skje i tråd med Finnmarkslovens bestemmelser. FeFo har et ansvar for at dette skjer, og regulerer forpaktning gjennom retningslinjer og kontrakter med forpakter.

De siste årene har det skjedd en markant økning i inntektene forpakterne får fra fiskekortsalg. Dette er verdier som forvaltes på vegne av befolkningen i Finnmark. I 2007 var omsetningen av fiskekort 4,7 mill. kr mens den i 2013 økte til over 9 mill. kr. Dette er en økning på nesten 100% på 6 år. Av de 9 millionene beholder forpakterne ca 7,5 mill kr, mens FeFo mottar i overkant av 1,5 mill kr i forpaktningssgebyr.

FeFos forpaktningssgebyr har ikke vært tilstrekkelig til å dekke FeFos administrasjon av forpaktningssordningen og inntektene fra forpaktning fordeles ikke jevnt mellom forpakterne. I 2013 står 6 av 50 vassdrag for om lag 70% av omsetninga. Det innebærer at økonomien til ulike forpaktere blir veldig forskjellig, og det samme blir forutsetningene for å gjennomføre forvaltningstiltak i vassdragene.

Direktøren startet vinteren 2012-2013 en gjennomgang av forpaktningsskontraktene i anadrome vassdrag i forbindelse med fornying av forpaktningen av Vestre Jakobselv. Som en konsekvens av denne saken ba styret i april om en gjennomgang av hele forpaktningssordningen med kontrakter, retningslinjer og oppsynshytter.

2. Høring

For å sikre en åpen prosess og forankring hos brukerne har direktøren sendt ut et bakgrunnsnotat med tema for høring til brukerne og gjennomført to innspillsmøter i hhv Stabbursnes 16.oktober og Tana 17. oktober. Brukerne fikk på møtene komme med innspill til bakgrunnsnotatet. Notatet sammen med skriftlige og muntlige innspill er vedlagt og danner bakgrunn for en høring på revisjon av eksisterende retningslinjer for forpaktning av laksevassdrag i Finnmark, samt utforming av forpaktningsskontrakt.

Direktøren ser behov for å forankre høringen i styret før den sendes ut til brukerne. Direktøren legger opp til følgende større endringer i forestående høring:

1. Varighet av forpaktningsskontrakt
Finnmarksloven åpner for bortforpaktning i 10 år, og strategiplanen slår fast at FeFo skal være en langsiktig og forutsigbar grunneier. Det har vært mange positive tilbakemeldinger på 10 års varighet av forpaktningsskontrakter under innspillsmøtene.

På bakgrunn av dette ønsker direktøren å høre på bruk av 10 års forpaktningkontrakter.

2. Overføring av hytter

Det er behov for en tydeliggjøring av hvordan driftsutstyr og oppsynshytter skal håndteres ved forpaktning og en gjennomgang av samtlige eksisterende bygninger tilknyttet forpaktning. Det legges opp til en gjennomgang og klargjøring av dagens avtalegrunnlag - herunder forholdet til offentligrettslig regelverk - for hyttene med tanke på forutsigbarhet ved eventuell endring av forpakter.

3. Regnskap

Forpakterne forvalter store verdier på vegne av fellesskapet og FeFo ser det som viktig at det er åpenhet om hvordan disse verdiene brukes. Dette har det kommet klare innspill på i avholdte møter. FeFo vil høre på forhold knyttet til åpenhet rundt regnskapsføringa til forpaktere.

4. Salg av fiskekort i forpakta vassdrag

FeFo skal være en forutsigbar forvalter av ressursene, og har et ansvar for at tilgangen til fisket for ulike brukere er forutsigbar. Direktøren ser det som en fordel at FeFo har ensartede ordninger for fiskekortsalg, som ivaretar hensynet til Finnmarks befolkning samt øvrige brukere. Det har vært blanda kommentarer fra brukerne på innspillsmøtene til hvorvidt FeFo skal legge føringer for fiskekorttyper og til hvem som skal få kjøpe sesongkort og om det skal være krav om å ha tilgjengelige kort når fisket skjer.

FeFo vil høre på en felles ramme for hvem som skal få kjøpe sesongkort i et forpaktet vassdrag og på om en andel av dagskort skal være tilgjengelige for salg den dag fisket skjer.

5. Prisramme

Fiskekortprisene i ulike forpakta vassdrag på Finnmarkseiendommen varierer i dag sterkt. FeFo har et ansvar for å sikre at prisingen i vassdragene er riktig og forutsigbar for alle brukerne. Det innebærer at prisene verken skal være for lave (man tar ikke ut verdiene i vassdraget) eller for høye (kan virke ekskluderende). I innspillsmøtene har det vært blandet tilbakemelding på innføring av prisramme, mange forpaktere er skeptiske og ønsker å kunne bestemme selv.

FeFo vil høre på innføring av prisramme for priser på fiskekort og kategorisering av vassdrag etter omsetning.

6. Økning i forpaktningssavgift for forpaktere med stor omsetning

Omsetningen i de ulike vassdragene varierer sterkt, og av 50 vassdrag står seks for om lag 70% av omsetningen.

Forpaktningssavgiften som FeFo mottar dekker i dag ikke FeFos administrasjon med ordningen og sikrer heller ikke at størrelsen på tilskudd som gis fra FeFo til foreningene er tilfredsstillende for en god forvaltning i vassdragene.

FeFo ser behov for å øke forpaktningssavgiften og ønsker å høre på en ordning der store forpaktere bidrar med mer enn i dag. Det har kommet ulike innspill på økning i forpaktningssavgiften under innspillsmøtene, hvor de store forpakterne har pekt på at økonomien ikke er bra på tross av at omsetningen er stor, mens representanter fra mindre forpaktere har ytret behov for å øke tilskuddsordningens størrelse og foreslått at de store vassdragene må bidra med mer.

7. Økning i tilskuddsordning

FeFo vil høre på å øke tilskuddsordningens størrelse slik at en større andel av verdiene som skapes gjennom fiskeretten i vassdragene, omfordeles til de vassdragene der behovet for tilskudd er størst.

8. Informasjon om bruk av fiskekortinntekter på alle fiskekort

FeFo har fått innspill om at hva forpaktningsavgiften går til må synliggjøres. FeFo vil høre på ordninger som sikrer at bruken av forpaktningsavgiften blir synliggjort.

9. Desinfisering

FeFo ser behov for en forutsigbarhet i forhold til hvordan desinfisering skjer og hvor den er gyldig og vil høre på en ordning som sikrer at alle forpakta vassdrag har felles bestemmelser om desinfisering.

Direktøren tar forbehold om at mindre endringer kan tilkomme. Endringene vil bli innarbeidet i eksisterende retningslinjer før nye retningslinjer og forslag til ny kontrakt sendes på høring til brukerne.

Vedlegg:

1. Bakgrunnsnotat med oppsummering av innspill fra innspillsmøter.

Direktørens innstilling:

Styret tiltrer direktørens forslag til endringer i forestående høring, og saken sendes på høring til brukerne jf Finnmarkslovens §27.

Styrets vedtak:

Direktørens innstilling enstemmig vedtatt.

Bakgrunnsnotat – bortforpaktning av anadrome vassdrag på Finnmarkseiendommen

Dette dokumentet danner grunnlaget for de viktigste endringene Finnmarkseiendommen Finnmárkkkuopmodat (FeFo) ønsker å gjøre i forpaktningsordningen. Dokumentet er et diskusjonsgrunnlag for to åpne møter som skal avholdes i midten av oktober. Innspillene herfra vil være med og forme et høringsutkast til nye retningslinjer som FeFo sender ut i etterkant av møtene. Nye retningslinjer for forpaktning vil bli behandlet av styret i januar 2014. FeFo vil gjennomføre en utvidet høring der både forpaktere, lokalt næringsliv og brukere av vassdragene skal høres.

Bakgrunn og rammeverk for forpaktningsordningen

Kort historikk

Gjennom forpaktningsordningen har Staten ved jordsalgsmyndighetene, Statskog og senere Finnmarkseiendommen Finnmárkkkuopmodat (FeFo) forpaktet bort fiskeretten i de fleste vassdrag med laks, sjørret og sjørøye i Finnmark. De tidligste bortforpaktningene skjedde til privatpersoner allerede på slutten av 1800-tallet. Den første foreningen som forpaktet et vassdrag var Sportsfiskerforeningen i Kvalsund som forvaltet Kvalsundvassdraget i årene 1925-1926. I årene 1927-1930 ble dette vassdraget forpaktet av Vest-Finnmark jeger og fiskerforening. Samme forening fikk forpaktningen av Repparfjordelva i 1931 og har hatt den siden. Forpaktningen av Repparfjordvassdraget er derfor den lengste sammenhengende forpaktning i Finnmark. Det var først i 1950 og -60 årene at forpaktningene begynte å få et stort omfang. Formålet med forpaktningene var å få bedre tilsyn med elvene, sikre lokal forvaltning og sørge for allmennhetens og lokalbefolkningens tilgang til fiske. Ordningen ble utviklet i takt med at det ble dannet lokale lag og foreninger som fikk forpaktning. I 1977 ble ordningen formalisert gjennom egen *forskrift for bortforpaktning av statens fiskerett i laksevassdrag i Finnmark fylke*. Denne forskriften ble avløst av *forskrift om fiskeforvaltning på statsgrunn* i 1992 som igjen ble avløst av Finnmarksloven ved ikrafttreddelsen 1. juli 2006.

Finnmarksloven

Ved ikrafttredelse av Finnmarksloven overtok FeFo eiendomsretten og forvaltningen av det som tidligere var statsgrunn i Finnmark. Dette inkluderer fiskeretten i vassdrag med laks, sjørret og sjørøye. Retten til fiske forvalter FeFo på vegne av alle bosatte i Finnmark. Forvaltningen skal jf Finnmarkslovens § 1 skje på en «*balansert og økologisk bærekraftig måte til beste for innbyggerne i fylket og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv*». I dette legger FeFo at vi sammen med andre skal forvalte alle ressurser på Finnmarkseiendommen på en bærekraftig måte, bidra til vekst og utvikling på en måte som sikrer hensynet til fremtidige generasjoner. Alle verdier på Finnmarkseiendommen skal forvaltes på en slik måte at alle får ta del i utvikling og verdiskaping.

Kapittel tre i loven har bestemmelser om de fornybare ressursene på FeFos grunn.

Hovedprinsippet (§21) for forvaltningen er i tillegg til § 1 at den skal følge annen lovgivning og bevare naturens mangfold og produktivitet. De relevante bestemmelsene for fiske i laksevassdragene er gjennomgått nedenfor. I § 23 bokstav c er retten til fiske i vassdrag med stang og håndsnøre tildelt fylkets befolkning. I § 25 beskrives adgangen for andre. Bestemmelsen slår fast at enhver har adgang til fiske i vassdrag med stang og håndsnøre. Hjemmel til å forpakte bort laksevassdragene er beskrevet i § 26. Dette kan

gjøres for inntil 10 år av gangen til lokale lag eller sammenslutninger som har som formål å fremme allment jakt, fangst og fiske. Den siste paragrafen i kapittelet (§27), beskriver nærmere vilkår for utnyttelse av fornybare ressurser og innskrenkninger av utnyttelsen. I korthet kan nevnes at FeFo kan sette vilkår og begrensninger for utnyttelsen av fornybare ressurser som nevnt §§ 22 og 23, i dette tilfelle avgrenset til fiske i laksevassdragene.

Strategisk plan

FeFo har brukt mye tid og ressurser på å utarbeide en strategisk plan. Planen har vært på høring i politiske miljøer, administrative miljø, blant lag og foreninger og i befolkningen generelt. Planen ble utarbeidet i 2007 og revidert i 2011. I forbindelse med begge planprosessene ble det avholdt folkemøter rundt om i Finnmark for å få innspill om hva folk var opptatt av. Den strategiske planen legger overordnede føringer på det arbeidet FeFo gjør og er et viktig redskap for hvordan FeFo skal tolke Finnmarksloven og prioritere i arbeidet med fornybare ressurser generelt og lakseforvaltning spesielt. Kjerneverdiene til FeFo er å være forutsigbar, langsiktig, utviklende og samspillende. Disse verdiene skal gjelde for all aktivitet FeFo har.

I strategisk plan står det følgende; *«det skal legges vekt på utmarkas betydning som identitetsskaper og arena for næring, utmarkshøsting og opplevelser.»* Dette henspiller blant annet på at fiske i laksevassdrag er viktig for befolkningen som identitetsskaper og vassdraget utgjør et viktig sted for å ivareta høstingstradisjoner og opplevelser. Vassdragene og fisket der har i tillegg betydning for både lokalt og regionalt næringsliv. Dette understrekes også ved at FeFo skal *«tilrettelegge for en bærekraftig høsting og bruk og ivaretagelse av utmarkas miljøverdier.»*

I Finnmark har vi gode lakseressurser. Dette skyldes naturgitte betingelser, men det har også i mange år blitt lagt ned et betydelig arbeid fra grunneier og forpaktere for å sikre og forbedre tilgangen på laksefiske både i sjø og i elvene. Det er jobbet mye med reguleringer, og strategisk plan sier at reguleringer *«skal utformes i dialog med brukergrupper og rettighetshavere, og varsles i god tid.»* De *«kan innføres av hensyn til ressursen, av hensyn til utøvelsen av fiske og av hensyn til brukergrupper. Ved regulering skal nærhet og tradisjonell bruk tillegges vekt.»* Det betyr at dersom beskatningen er for høy til at den er bærekraftig så skal den reduseres til et bærekraftig nivå.

Ved oppbygging av bestander, slik som vi nå gjør for å nå gytebestandsmålet og forvaltningsmålet, kan reguleringene være strengere enn det som er nødvendig for å sikre bærekraftige bestander. Når bestandene er bygget opp skal man vurdere å redusere begrensningene slik at de samsvarer med en beskatning på bærekraftig nivå. FeFo har mange interesser å ivareta i forvaltningen av areal og ressurser på FeFo-grunn, og i mange tilfeller kan det være interesser som står i motsetningsforhold til hverandre. For vassdrag med anadrom fisk er de viktigste interessentene fiskere (lokale og tilreisende), forpaktere, reiseliv og annet næringsliv og lokalsamfunnet for øvrig. FeFo må ha en balansert forvaltning som tar hensyn til de ulike interessene på en best mulig måte.

FeFos overordnede føring med hensyn på fornybare utmarksressurser er å sikre god tilgang både for Finnmarks befolkning og tilreisende, og at prisnivået ikke er urimelig høyt for de ulike brukergruppene. I forhold til prising og tilgang legges nærhet til ressurs til grunn som et viktig premiss.

Endring i offentlig forvaltning

Etter at FeFo overtok forvaltninga av de fleste lakseelvene i Finnmark har det skjedd betydelige endringer i det offentliges styring av lakseelvene. Lovverket er innskjerpet og det er innført gytebestandsmål i de fleste av lakseelvene på Finnmarkseiendommen. Det

offentlige har innført midtveisrapportering og bruk av fredningssoner for å regulere fisketrykket. Alle disse endringene har ført til skjerpede krav til forpaktere og betydelig mer arbeid, som blant annet krav til godkjenning av driftsplan for vassdragene.

Omlegging av forpaktningsordningen

Samtidig med endringene i det offentlige regelverket har elver der FeFo er rettighetshaver opplevd en stor økning i fangstene. I 2006, da Finnmarkseiendommen ble opprettet, ble det registrert en fangst på 51 tonn. I 2012 ble det fanget 65 tonn, noe som tilsvarer en økning på 27 % i disse elvene. I de andre elvene i Finnmark, hovedsakelig Neiden-, Tana- og Altaelva har fangsten gått fra 75 tonn til 78 tonn laks, en økning på 5 % i samme periode.

I takt med bedret fiske har også salg av kort i FeFos forpaktede vassdrag økt fra en omsetning på 3,8 mill kr i 2006 til 8,1 mill kr i 2012. Disse endringene gjør at forvaltningen av lakseelvene, som i stor grad er videreført fra tiden før FeFo, trenger en gjennomgang. Kontraktene er også stort sett en videreføring av tidligere avtaler. Hverken eksisterende kontrakter eller retningslinjene har vært tilpasset de krav som stilles til FeFo som fiskerettshaver og til forpakterne som praktiske forvaltere, eller til de verdier som fiskeretten i dag skaper. FeFo forpakter bort fiskeretten i vassdragene på vegne av befolkningen i Finnmark, og verdiene skapes med bakgrunn i den. FeFo har ansvar for at de verdier som skapes gjennom fiskeretten i lakseelvene blir godt forvaltet av forpakterne, til beste for Finnmarks befolkning.

Problemstillinger

Under beskrives de viktigste problemstillingene som FeFo ønsker tilbakemelding på knyttet til kommende høring vedrørende nye retningslinjer for forpaktning av laksevassdrag på Finnmarkseiendommen. Vilårene FeFo har å forholde seg til oppsummeres til hvert enkelt punkt. Det er også mulig å komme med innspill til andre problemstillinger.

Søknad

De fleste av våre vassdrag har vært forpaktet bort til samme forpakter i en årrekke. I hovedsak vil nok dette også skje i framtiden. I noen vassdrag har det enkelte ganger vært flere søkere, og Finnmarksloven åpner i prinsippet for at ethvert lag eller sammenslutning kan søke om forpaktning. Tidligere har erfaring med forpaktning og antall medlemmer med fiskerett vært blant kriteriene for å skille søkere. I dag er det like viktig å få vite om bestandsovervåking og tilrettelegging. Her er det mange mulige alternativer. FeFo ønsker innspill på hvilke kriterier som er best egnet til å skille søkere. FeFo vil også vurdere å lyse ut forpaktningene når de blir ledige slik at alle får lik rett til å søke om forpaktning og at flest mulig blir gjort oppmerksomme på dette.

Innspill

Hermann Ananiassen:

- ≠ Bestandsovervåking, tilrettelegging og lokal kunnskaper.

Børselv JFF:

- ≠ Godkjent driftsplan betingelse for videreføring
- ≠ Ny forpakter må ha vilje og evne til å følge opp biologiske tiltak i godkjent driftsplan.

Berlevåg JFF:

- ≠ Lokal tilknytning.
- ≠ Planer og ressurser for bestandsovervåking og kontroll.
- ≠ Fremme et godt oppsyn og en forvaltning som også legger til rette for fiskere lokalt og utenfra..

Lakselv grunneierforening:

- ≠ Gammel forpakter bør gis forrang fremfor nye der forutsetningene er forholdsvis like.

Kåfjord JFF:

- ≠ Kun lag og foreninger ikke enkeltpersoner eller foretak får forpakte.
- ≠ Bør ha lokal tilknytning.

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Erfaring, medlemstall, kunnskap til å drive ressursforvaltning og akseptere at forpakter skal drive verdiskaping på vegne av samfunnet og sikre allmennhetens og lokalbefolkningens fiske.

Porsanger Sameforening:

- ≠ Organisasjonen bør ha åpent medlemskap for å sikre demokrati for lokalbefolkningen.

Stabbursdalen elveeierlag:

- ≠ Lokale lag må likebehandles ved søknad.
- ≠ Lagets vedtekter er viktig og praktiseres konsekvent.

Innspillsmøte Tana:

- ≠ Må sette strengere krav til hva som skal til for å få forpakte elvene
- ≠ Lokal tilhørighet og kompetanse viktig ved søknad
- ≠ Må være reel mulighet for å få forpaktning for nye søkere

Innspillsmøte Stabbursnes:

- ≠ Viktig med mange punkter til å skille forpakterne på i søknaden.
- ≠ FeFo bør stille krav til innholdet i vedtekter.

Momenter til vurdering

- ≠ Skal gjeldende driftsplan gjelde for ny forpakter inntil ny er utarbeidet og godkjent?

Forpaktningsskontraktenes varighet

Tradisjonelt har varigheten av forpaktningsskontraktene vært fem år. Dette for at det skal være en forutsigbarhet for forpakter samtidig som det ikke skal gå for lang tid mellom hver gang forpaktningssvilkårene og driften av elva er oppe til revisjon. I tillegg gir dette muligheten for at andre kan søke og få en mulighet til å overta. Finnmarksloven åpner for forpaktning inntil 10 år av gangen og FeFo ser at dette vil kunne gi forpaktere ytterligere forutsigbarhet. FeFo ønsker å gjøre en vurdering av hvor lenge forpaktningsskontraktene skal gjelde og om varigheten eventuelt skal kunne variere fra kontrakt til kontrakt.

Innspill

Hermann Ananiassen:

- ≠ 10 år og ett års oppsigelsesfrist

Børselv JFF:

- ≠ 10 år med 1 års prøvetid for nye forpaktere
- ≠ Kontrakt kan heves dersom biologiske tiltak i driftsplan ikke følges opp

Berlevåg JFF:

- ≠ Minst 10 år. Dette gir forutsigbarhet og mulighet for langsiktige investeringer.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ Minst 10 år, eventuelt med en evaluering halvveis.

Sandnes IL:

- ≠ 10 år

Kåfjord JFF:

- ≠ Nye forpaktere 5 år og gamle 10 år.

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Lenger enn fem år.

Langfjorden JFF:

- ≠ Kontrakten bør inngås for 10 år av gangen og fornyes automatisk med ett år av gangen inntil en sier den opp. FeFo kan da heve kontrakten hvis foreningen ikke overholder sine forpliktelser.

Porsanger Sameforening:

- ≠ Bør ikke være lenger enn fem år for å hindre eierskap.
- ≠ Ved 10 år krever det større mulighet for innflytelse fra ikkemedlemmer og at FeFo har gode sanksjonsmuligheter.

Innspillsmøte Tana:

- ≠ Så lang forpaktningstid som mulig
- ≠ Mulighet for 5 + 5 år enkel forlenging dersom det ikke er andre søkere

Innspillsmøte Stabburnes:

- ≠ Fra forpakteres side et ønske om lang forpaktningssperiode.

Momenter til vurdering

- ≠ Gå for 10 år men åpne for nye søknader etter fem, syv?
- ≠ Evaluering av forpakter bør skje kontinuerlig men kanskje legge inn ekstra innsats halvveis og denne kan gå begge veier?

Bruk av inntekter

I forarbeidene til Finnmarksloven fremkommer det av kommentarene til § 26 om bortforpaktning at FeFo kan stille krav til hvordan et eventuelt overskudd fra forpaktning skal benyttes. Finnmarksloven stiller bare krav om at forpaktende forening skal ha som mål å fremme allment jakt, fangst og fiske, men etter FeFos vurdering bør inntektene øremerkes tiltak knyttet til vassdraget. Det er viktig at elvene drives nøkternt uten unødvendige kostnader for å sikre at fisket skal være rimelig. Samtidig skal vi hente ut verdier til beste for alle innbyggerne i fylket. Inntektene skal også være slik at det er mulig å utvikle elvene og forpakterne må sitte igjen med noe som gjør forvaltning av anadrome vassdrag attraktivt. Vi ser behov for å diskutere hvordan verdiene som skapes bør brukes til beste for vassdraget, men også til beste for innbyggerne i Finnmark, jf. Finnmarklovens § 1.

Innspill

Hermann Ananiassen:

- ≠ Midlene bør øremerkes for bruk i elva
- ≠ Verdier som skapes må brukes til beste for vassdraget, brukere og innbyggere i Finnmark

Børselv JFF:

- ≠ Uaktuelt at FeFo skal overstyre bruken av et eventuelt overskudd.

Berlevåg JFF:

- ≠ Foreningen bidrar økonomisk til drift av elva. Den skaper ikke noe overskudd.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ Det bør være rom for større prisforskjeller. Høy pris inngir kvalitet og Finnmark er fortsatt billig i forhold til den kvaliteten vi leverer.
- ≠ Forpakterne bør få styre økonomien slik at det er rom for å ansette folk.
- ≠ FeFo bør jobbe for profesjonalisering av driften til de store.

Sandnes IL:

- ≠ Midler bør øremerkes elva men det bør være økonomiske muligheter for laget å få noe inntjening fra elva.

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Nøktern drift og midlene skal brukes i vassdraget.
- ≠ Samtidig må foreningen kunne bruke midler til annet foreningsarbeid som igjen er med på å sikre fortsatt arbeid med elvene.
- ≠ Viktig å sette av midler til en støtteordning.

Innspillsmøte Tana:

- ≠ Økte inntekter gir økt ambisjon og utgifter

- ≠ Nye krav og høyere aktivitet gir økte utgifter
- ≠ FeFo må ikke blande seg inn i økonomien.

Momenter til vurdering

- ≠ Inntekter som elva skaper tilhører fellesskapet men foreningene er med på å skape en merverdi og graden av dugnadsarbeid varierer. Dugnadsarbeid bør og skal lønne seg. Det er vanskelig å vurdere i hvilken grad betalingen skjer med midler skapt av elva kontra foreningen.

Forpaktningsavgift

Forpaktningsavgiften skal dekke FeFos administrasjon av ordningen og deler av avgiften kanaliseres tilbake til vassdragene gjennom tildeling av tilskudd til forpakta laksevasdrag. Fra noen forpaktere er det kommet innspill på at avgiften er for stor. Dette gjelder utelukkende fra forpaktere med betydelige fiskekortinntekter. Ordningen er at man skal bidra etter evne. FeFo har et betydelig antall vassdrag med meget lav inntekt, og det er ønskelig at også disse skal kunne drives på en god måte. Forpaktere med lave fiskekortinntekter prioriteres foran de med høy inntekt ved tildeling av tilskudd. Oppsyn og bestandskartlegging prioriteres foran tilrettelegging og forskning. FeFo ser behov for å ta inn gratiskort i beregningen av forpaktningsavgift fordi det enkelte steder deles ut uforholdsmessig mange gratiskort (mer enn 50). Verdien av disse kortene skal synliggjøres og det skal være en bevisst holdning til bruk av slike kort. Det er ikke et ønske om å avskaffe muligheten for å dele ut gratiskort som kompensasjon for dugnad. Gratiskort til reindrift og de under 16 år vil ikke bli tatt med ved slik beregning. FeFo ønsker innspill på forpaktningsavgiften og tilskuddsordningen samt FeFo sin administrasjon av ordningen.

Innspill

Børselv JFF:

- ≠ 40 % av forpaktningsavgiften bør settes av til tilskuddsordning.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ De store skal bidra med mer enn de små men bør også kunne få støtte gjennom tilskudd.
- ≠ Ikke enig i forpaktningsavgiften slik den er i dag.
- ≠ Årlig regnskap for bruken av forpaktningsavgiften.

Kåfjord JFF:

- ≠ Ordningen bør videreføres

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Etablere en ordning som i større grad sikrer økonomiske resurser til å gjennomføre tiltak i elvene.
- ≠ FeFos inntekter gjør dem ikke i stand til å drive en aktiv fordelingspolitikk.

Langfjorden JFF:

- ≠ Videreføring av dagens ordning.

Porsanger Sameforening:

- ≠ Ha en progressiv forpaktningsavgift.
- ≠ FeFo bør også kunne gi støtte til andre enn forpaktere.

Innspillsmøte Tana

- ≠ Forpaktere som bidrar synes det er dyrt nok, de som mottar støtte skulle ønske seg mer penger til støtteordningen.
- ≠ FeFo og forpakter deler utgifter og inntekter.
- ≠ Felles regnskap og kontoplan for å sammenligne utgifter, inntekter.
- ≠ Samordne kompensasjon/betaling for samme type tjenester?
- ≠ Det må være økonomisk interessant for foreningene å drive.

Innspillsmøte Stabbursnes:

- ≠ Forpaktningsavgiften må ikke økes. Ønske om å få vite hva den blir brukt til.

- ≠ Beregning av forpaktningsavgift, brutto eller netto, Begge innspill kom.

Overføring av verdier mellom forpaktere

Mange forpaktere har hatt forpaktning i over 30 år og på denne tiden har det blitt bygget opp betydelige verdier i enkelte vassdrag. Blant annet er det i dag mer enn 30 hytter i de forpakte elvene. I noen vassdrag er det flere hytter. Noen hytter nyttes til oppsyn andre hytter til ulike formål. FeFo ser behov for en tydeliggjøring av hvordan driftsutstyr, laksetrapper og oppsynshytter skal håndteres i forpaktningsskontrakten. Det er behov for en gjennomgang av dagens hytter som er knyttet til forpaktning av vassdrag, og på dette grunnlaget foreta en vurdering på hva som er oppsynshytter, hvilke som eventuelt skal vurderes omgjort til foreningshytter og om noen skal fjernes.

For å sikre at også andre lokale foreninger skal ha en reell mulighet til å forpakte et vassdrag, er det viktig at ny forpakter kan ta i bruk eksisterende utstyr som følger med forpaktningen eksempelvis fisketeller, utedoer og oppsynshytter. Samtidig er det ingen tvil om at foreninger som har forpaktet vassdrag lenge og har lagt ned stor frivillig innsats i dette arbeidet, kan ha ønske om kompensasjon for denne innsatsen. FeFo ønsker innspill fra forpakterne og andre på hvordan slik overføring kan skje på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Hermann Ananiassen:

- ≠ Driftsutstyr, laksetrapper laksetellere mm. overdras til ny forpakter.
- ≠ Oppsynshytter uten festekontrakt overdras ny forpakter mot takstpris eller annen form for kompensasjon.

Børselv JFF:

- ≠ Alt er foreningenes eie. Overdragelse kan kun skje ved kompensasjon.

Berlevåg JFF:

- ≠ Verdier som er skapt til nå er foreningenes eie.
- ≠ Foreningene skal kompenseres ved overføring av verdier.
- ≠ Dersom utstyr skal være elvas eiendom må FeFo bidra til innkjøp i større grad.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ Overdragelse skjer gjennom betaling.

Sandnes IL:

- ≠ Eierskap til utstyret må avklares i kontrakten.

Kåfjord JFF:

- ≠ Enkel infrastruktur som laksetrapper, benker, utedo osv bør følge forpaktningen.
- ≠ Hytter som er satt opp uten støtte fra FeFo bør følge foreningene.

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Det rettslig og økonomiske grunnlaget for hytten må klargjøres før avtaler om overføring kan inngås.

Langfjorden JFF:

- ≠ Overføring må skje etter takst.

Innspillsmøte Tana:

- ≠ Verdier må kompenseres
- ≠ Skille ved 2014. Gamle verdier behandles særskilt. Klare linjer for hvordan nytt skal håndteres.
- ≠ Må finn ut hva som tilhører elva og hva som tilhører foreningen.

Innspillsmøte Stabbursnes:

- ≠ Hvordan skal eventuell gjeld håndteres?
- ≠ Overføring av verdier må kompenseres. Forhandling mellom feFo og tidligere forpakter. Skjønnet ved uenighet.

Momenter til vurdering

- ≠ Vi må finne et system der vi kan skille på elvas «eiendeler» og foreninga sine som er rimelig for alle parter?
- ≠ Vi bør skille på det som har vært og det som skal gjelde i fremtiden.

Kompensasjon for dugnadsarbeid i regi av forpakter

Forpakterne har i stor grad lagt opp regimer der det er ekstra billig for medlemmer å kjøpe fiskekort. Gratiskort brukes som avlønning for dugnadsarbeid som oppsyn, styrearbeid osv. I utgangspunktet var det slik at billige medlemskort skulle være kompensasjon for dugnadsarbeid, og sesongkort var ikke knyttet opp mot medlemskap, men ble kun solgt til elvedalens eller kommunens befolkning. I dag ser man svært ulik praksis blant forpakterne på dette. Det er behov for transparente ordninger som sikrer at eventuell bruk av gratiskort og sesongkort skjer på en enhetlig måte blant forpaktere og at det er mulig for FeFo å føre kontroll med ordningene.

Det er behov for å avklare hva som er kompensasjon for arbeidet med forpaktningen («dugnadskompensasjon») og hva som er felles ressurser som skal brukes på elva («til beste for innbyggerne i Finnmark»). Hvordan kompensasjonen til forpakterne skal skje må diskuteres. Skal det skje gjennom penger til foreningen, billige kort til medlemmer, gjennom gratiskort, en blanding av disse eller kun det ene eller andre? Skal alle foreningene få samme kompensasjon eller skal det kompenseres etter dugnadstimer, antall solgte kort, eller etter antall mil lakseførende strekning? Det er mange forhold som trenger en gjennomgang og det blir vanskeliggjort av at noen foreninger har elver hvor det ikke selges kort mens andre selger kort for store beløp.

FeFo ønsker innspill fra dagens forpaktere og andre på hva man ser som hensiktsmessige måter å kompensere forpaktere på og hvordan dette kan gjøres enhetlig for alle forpaktere.

Hermann Ananiassen:

- ≠ I Komagvær er plikten til å delta på dugnad vedtektsfestet.
- ≠ Billigere sesongkort inngår som kompensasjon for dugnadsarbeid.
- ≠ Bruker ikkje gratiskort som kompensasjon for arbeid ved større arbeider betales arbeiderne.

Børselv JFF:

- ≠ Det er dugnaden som skaper overskuddet uten gratiskort forsvinner dugnaden.

Berlevåg JFF:

- ≠ BJFF gir ingen økonomisk kompensasjon for dugnad.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ Det bør være mulighet for å gi gratiskort for dugnadsinnsats

Ken-Roar Iversen:

- ≠ I mindre elver bør det åpnes for særregler for å stimulere til dugnadsarbeid.
- ≠ Gratis sesongkort bør kunne brukes som kompensasjon. FeFo kan stille krav til hvordan gratiskort skal brukes.

Kåfjord JFF:

- ≠ Bruk av frikort bør begrenses
- ≠ Gratiskort bør inngå i beregning av forpaktningssavgift.

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Støtter inntektsføring av frikort. Forpakter fører nettoinntekt på salg som utgift på elvedriften.

Innspillsmøte Stabbursnes:

- ≠ Må ta vare på den lokale entusiasmen.

Momenter til vurdering

- ≠ Er det dugnad når det forventes betaling med gratis sesongkort?
- ≠ Hva med de billige medlemskortene er ikke det kompensasjon for dugnad?

- ≠ Bruken av gratiskort bør reguleres, og billige medlemskort knyttes til dugnad.

Kortordninger

FeFo ser også behov for å få en enhetlig praksis på hvilke korttyper som skal være tilgjengelige for ulike grupper av fiskere, og hvilke prisrammer som skal gjelde for forpaktende vassdrag i Finnmark. Med utgangspunkt i Finnmarksloven ser FeFo det som naturlig at ulike korttyper (døgnkort, ukekort, sesongkort) knyttes opp mot bosted, og ikke om kortkjøper er medlem i forpaktende forening eller ikke. Her er det adresse i folkeregisteret som er gjeldende adresse og bestemmende for hvilken korttype man kan få kjøpe.

Det er også behov for en enhetlig praksis for hvilke fordeler man som medlem av en forpaktende forening skal kunne få. Alle medlemmene må få de samme mulighetene til å delta i jobben med forpaktningen og dermed de samme fordelene. Det skal ikke være slik at bare noen får tilbud om å delta på dugnadsjobber og så få betalt med for eksempel gratis kort eller redusert kortpris.

Når det gjelder prisnivå på fisket så har det utviklet seg et stort spenn mellom ulike vassdrag, og FeFo vurderer at det er behov for å få på plass tydelige rammer som angir makspris og minimumspris for ulike kort til ulike grupper fiskere. Dette for å sikre forutsigbarhet for brukerne, uavhengig av hvilke vassdrag man fisker i og hvem som er forpakter.

Det er rimelig at det er en viss forskjell i kortpris for lokale fiskere (kommune og Finnmark) og tilreisende fra Norge og andre land. Ringvirkningene av tilreisende fiskere for reiseliv og øvrig lokal næringsliv er imidlertid betydelig. Det er derfor viktig at prisnivået for tilreisende fiskere ikke blir urimelig høyt.

FeFo ønsker innspill fra dagens forpaktere og andre på en innføring av rammer for korttyper og priser, eventuelt på hva som er rimelige rammer for prising av kort, og om bruk av gratiskort som kompensasjon for dugnadsarbeid.

Hermann Ananiassen:

- ≠ Støtter tre typer kort.
- ≠ Alle må kunne kjøpe sesongkort differensiert på pris.
- ≠ Må vurdere fiskere fra andre kommuner som «hører til» vassdraget, som hyttefolk.

Børselv JFF:

- ≠ Mest mulig like kortordninger.
- ≠ Fri prissetting mellom elvene.
- ≠ Medlemskort lavere pris.
- ≠ Sesongkort til medlemmer som bor i Finnmark og lokale.

Berlevåg JFF:

- ≠ Like muligheter for alle å kjøpe døgn..

Lakselv grunneierforening:

- ≠ FeFo bør ha et rammeverk lik i dag.
- ≠ Prisnivået på laksefiske i Finnmark er kunstig lavt.
- ≠ Fiskerettshavere bosatt utenfor Finnmark skal de ha samme billige sesongkort som bosatte på FeFo grunn.

Sandnes IL:

- ≠ Gratis sesongkort bør kunne gis for dugnad

Ken-Roar Iversen:

- ≠ Kortordning som i dag.

Kåfjord JFF:

- ≠ Felles mal for priser på kort. Pris settes i forhold til fiskearter og volum
- ≠ Sesongkort beholdes medlemmer.

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Det bør kompenseres gjennom kortordningen for at det er ulike kostnader ved drift av de ulike vassdragene.

Langfjorden JFF:

- ≠ Liker ikke at prisene avgjøres av bosted.
- ≠ For å likestille alle medlemmer skal sesongkort kun selges til medlemmer.
- ≠ Ved fastsettelse av prisklasser må det skilles mellom lakse- og ørretelver.

Porsanger Sameforening:

- ≠ Rimelig med en prisdifferensiering mellom vassdragene. Dersom man prøver å motarbeide de ulike elvenes markedsverdi for stor grad, vil dette kunne føre til lavere inntekter og en uønsket svart økonomi.
- ≠ Kortordningen bør standardiseres med tanke på hvilke typer kort som selges og hvem som kan kjøpe dem.
- ≠ Prisdifferensiering bør knyttes til bosted og ikke medlemskap.
- ≠ Billige medlemskort gjøres gjennom at foreningene subsidierer de som skal ha dem.
- ≠ Prisklassene går på kommunen, fylket så andre.
- ≠ Ved innskrenkninger skal nærhet tillegges vekt.

Innspillsmøte Tana:

- ≠ Skal medlemmer som ikke bidrar med annet enn kontingent få billige kort?
- ≠ Klassifisering av elver etter fangst kan gi lavere fangstrapportering.
- ≠ Medlemmene velger og bestemmer gjennom årsmøtet. Dette er en utfordring i forhold til hvordan penger skal brukes og prisene på kort til medlemmer.
- ≠ Frikortordningen må bestå ta de som misbruker.
- ≠ Sesongkort kun for medlemmer

IIInnspillsmøte Stabbursnes:

- ≠ Forpakter ønsker stor grad av frihet i forhold til kortpriser, korttyper, hvem som skal få kjøpe de ulike korttypene og forhåndssalg.
- ≠ Må være rom for ulikheter. Det er store forskjeller mellom vassdragene og de som driver dem.
- ≠ Sesongkort kun til medlemmer/ ev kommunens innbyggere.

Momenter til vurdering

- ≠ Ungdomskort, medlemskort, kommune, fylke, bosatte utenfor Finnmark
- ≠ Skal vi tillate eget kort for utlendinger?
- ≠ Døgnkort, ukekort, sesongkort.
- ≠ Sesongkort bør være tilgjengelig for kommunens innbyggere
- ≠ Viktig med billige kort

Forhåndssalg av kort

FeFo og de forpaktende foreninger har forpliktet seg til å sørge for fremme av allment fiske. I enkelte vassdrag blir kortene forhåndsolgt, og det er da i perioder ikke mulig å få tak i kort. Forhåndssalg av kort gir forutsigbarhet for tilreisende fiskere som planlegger ferien sin tidlig, men reduserer finnmarksfiskeren sin mulighet til å ta en spontan-tur til en nabokommune for å fiske laks dersom alle tilgjengelige kort er solgt. FeFo har fått tilbakemelding fra fiskere bosatt i Finnmark som ikke har fått kjøpe kort når de har ønsket å fiske i annen kommune, fordi alle døgnkort var solgt over internett i mars samme år. FeFo ønsker å vurdere ordninger som balanserer forutsigbarhet for tilreisende og tilgjengelighet for fylkets innbyggere. Dette kan gjøres ved at kun en andel av alle tilgjengelige kort skal kunne forhåndsselges. Det kan også skilles mellom kort til bosatte i Finnmark og bosatte utenfor. FeFo ønsker innspill fra dagens forpaktere og andre på hvordan man best ser for seg forhåndssalg av kort som balanserer mellom tilreisendes forutsigbarhet og finnmarkingers behov for tilgang til kort «på dagen».

Hermann Ananiassen:

- ≠ Krav og salg av fiskekort må komme klart frem av kontrakten.

Børselv JFF:

- ≠ Personlig oppmøte det beste pga utveksling av informasjon. I Børselv kan bosatte i Porsanger bestille kort 2 dager i forveien.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ FeFo bør tillate forhåndssalg. Tilreisende fiskere ønsker det slik at de kan planlegge tid for ferie og booke reise og overnatting.
- ≠ Forhåndssalg gir forutsigbarhet i forhold til budsjetter og omsetning. Ikke så avhengig av utviklingen i sesongen og været.

Kåfjord JFF:

- ≠ Viktig at en andel ikke forhåndsselges for å sikre allmenningens fiske.

Momenter til vurdering

- ≠ Forhåndssalg av kort til bosatte utenfor Finnmark uproblematisk?
- ≠ Det er forskjell på brukeren som bestiller og de som bare dropper innom. Hvilke brukere skal FeFo satse på? Skal vi overlate disse vurderingene til forpakter?
- ≠ For bosatte i Finnmark stiller det seg litt annerledes. Her bør det være noen kort tilgjengelig på dagen for fisket. Kanskje?
- ≠ Ønsker vi drop in fiskere?
- ≠ Meget gunstig for reiselivet å kunne forhåndsbestille kort til sine kunder.

Sanksjonsmuligheter ved mislighold av avtaler

Forpaktningsskontraktene som er brukt hittil er ikke tilpasset Finnmarksloven og gir begrenset adgang til sanksjonering ved brudd på bestemmelsene i Finnmarksloven og vilkårene for øvrig. Det er derfor behov for å presisere at FeFo skal kunne gi pålegg om endring av reguleringer mv. som ikke er i samsvar med retningslinjer og offentlige bestemmelser, samt heve kontrakten ved manglende oppfølging av pålegg og klare brudd på regelverket. FeFo kan ikke avtale seg vekk fra det ansvaret som ligger til FeFo gjennom Finnmarksloven og dens forarbeider. Det er derfor avgjørende at FeFo har sanksjonsmuligheter ved mislighold av kontraktene, og at disse utformes på en måte som er entydig med hensyn til hva som regnes som mislighold.

Børselv JFF:

- ≠ Sanksjonsmuligheter ved mislighold er naturlig, men det må klarlegges hva som regnes som mislighold.
- ≠ FeFo har ansvar overfor lokalbefolkningen og må ta hensyn til aldres tids bruk og hved. Ved uenighet mellom FeFo og forpakter må problemet kunne legges frem for uhildet tvistenemnd eller rettsinstans.

Berlevåg JFF:

- ≠ Sanksjonsmuligheter ved mislighold er naturlig, men det må klarlegges hva som regnes som mislighold.
- ≠ Ved uenighet mellom FeFo og forpakter må problemet kunne legges frem for uhildet tvistenemnd eller rettsinstans.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ Fastsette et overordnet rammeverk med klare sanksjonsmuligheter.

Sandnes IL:

- ≠ Sanksjonsmuligheter og hva som regnes som mislighold må klargjøres i kontrakten.

Kåfjord JFF:

- ≠ Støtter FeFo s mulighet til å si opp avtaler ved alvorlige brudd på regelver og manglende oppfølging av pålegg.

Innspillsmøte Tana:

- ≠ Sanksjonsmuligheter må være balansert

Momenter til vurdering

- ≠ Finne frem til en meglingsløsning før brudd eller pålegg.

Desinfiseringsordningen

Det har vært en del fokus på desinfisering av fiskeutstyr de siste årene. Det er viktig at våre forpaktere legger forholdene til rette og sørger for gode muligheter for å desinfisere utstyret. Desinfiseringen må gjennomføres slik at ønsket effekt oppnås. Mattilsynet har utarbeidet retningslinjer for dette og det er viktig at alle som skriver ut attester får opplæring i dette. For kunden er det viktig med tilgjengelighet og at det ikke blir så store kostnader med desinfiseringen at de prøver å lure seg unna. FeFo ønsker et system der alle som desinfiserer utstyret og får en attest fra FeFo skal ha mulighet for å fiske i FeFo sine elver en viss periode uten å måtte desinfisere på nytt. Videre må FeFos forpaktere kunne være sikre på at desinfiseringen er gjennomført på en god måte i henhold til instruks. FeFo ønsker innspill på hvordan dagens forpaktere og andre ser for seg en felles sertifiseringsordning innført.

Hermann Ananiassen:

- ≠ Meget viktig. Man må samle forpaktere og mattilsy og bli enige om en felles ordning.

Børselv JFF:

- ≠ To ukers varighet av attest.
- ≠ Viktig at desinfiseringen gjennomføres riktig.
- ≠ Viktig med informasjon i forhold til kanobrukere og fiskere ovenfor lakseførende strekning.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ Støtter en regional standard.
- ≠ Forenkler plakaten til Mattilsynet.
- ≠ Iverksetter sertifiseringsordning for desinfisering.
- ≠ Attesten er gyldig 48 timer lenger enn fiskekortet. Attesten kan fornyes ved stempel

Sandnes IL:

- ≠ For en liten forpakter er det gunstig at FeFo setter krav, godkjenner og administrerer desinfiseringen
- ≠ Det må gis god informasjon om ordningen også fra kortselgere.

Kåfjord JFF:

- ≠ FeFo bør sikre få men profesjonelle anlegg for desinfisering. Disse bør kvalitetssikres og delfinansieres av FeFo.

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Viktig å finne frem til en enhetlig praksis på desinfiseringen.

Porsanger Sameforening:

- ≠ Riktig at attest skal gjelde alle FeFo vassdrag.
- ≠ Mulig at det bør desinfisere ved flytting til ethvert nytt vassdrag.
- ≠ Kostnadene må holdes lave eventuelt gjennom subsidiering.
- ≠ Viktig med god informasjon, effektivitet og sikkerhet slik at smittefaren ikke øker.

Innspillsmøte Tana:

- ≠ Det må fokuseres mer på desinfisering. Informasjon.
- ≠ Felles ordning for desinfisering, men uenighet om hvor strengt.
- ≠ Mer fokus på innlandsfiske og annet utstyr.

Innspillsmøte Stabbursnes:

- ≠ Det er viktig at FeFo tar ansvar for ordninger med desinfisering av utstyr. Meninger om at det skal desinfiseres for hvert nytt vassdrag. Ble ikke svart på om det skal gjelde alle eller kun tilreisende.
- ≠ Viktig med informasjon omkring desinfiseringsordningen.

Momenter til vurdering

- ≠ Sørge for opplæring.
- ≠ Hvordan desinfiseringen skal gjennomføres skal slås opp på alle stasjoner.
- ≠ Hva med desinfiseringen til Finnmarkinger? De reiser også utenfor fylket!

Andre forhold

FeFo ønsker også innspill på om det er andre forhold som bør sendes på høring.

Berlevåg JFF:

- ≠ FeFo må øke innsatsen for verdiskaping, «man høster som man sår».
- ≠ FeFo har mest å hente på å øke bistanden og samarbeidet med de lokale fiskeforeningene.
- ≠ For hvert vassdrag utarbeides en helhetlig forvaltningsplan med fordeling av ansvar, også økonomisk, mellom forpakter og FeFo.
- ≠ FeFo bør være med på å rekruttere ungdom til foreningsarbeidet gjennom gjensidig gode forpaktningssløsninger.

Lakselv grunneierforening:

- ≠ Ingen detaljstyring.
- ≠ Stor grad av selvstyre.
- ≠ Det er for store forskjeller i reaksjonsmønster på regelbrudd.
- ≠ FeFo bør vurdere å lage et rammeverk for oppsynet.

Ken-Roar Iversen:

- ≠ Oppsynet i mindre elver etter fiskesesongen og i stengte elver er ikke godt nok for å hindre tyvfiske. FeFo burde samordne oppsynet i slike elver lokalt og bidra økonomisk.
- ≠ Tanken om et enhetlig regelverk er bra men det er så store forskjeller mellom vassdragene at dette ikke går.

Kåfjord JFF:

- ≠ Oppsyn bør kompenseres i forhold til km elv.

Sør-Varanger JFF:

- ≠ Skape en felles forståelse om rammeverket for forpaktningene.
- ≠ Lage en felles kontoplan, regnskaps- og budsjetteringsplan.

Porsanger Sameforening:

- ≠ Retningslinjen bør sørge for størst mulig grad av likhet mellom elvene for å hindre lokale særordninger og eierskap til elva.
- ≠ FeFo bør fungere som en klageinstans og ta opp uenighet, tvister og klager med forpakterne.
- ≠ FeFo bør innføre krav til skilting og informasjon på samisk. I alle fall innenfor det samiske språkforvaltningsområdet.

Stabbursdalen elveeierlag:

- ≠ Forvaltningsreglene bør reguler hvordan lokale og regionale interesser inkluderes og kan delta.

Innspillsmøte Stabbursnes:

- ≠ FeFo må klargjøre hensikten med forpaktning slik at alle får en felles forståelse hva forpaktning er.
- ≠ Lokale bør bli hørt i forhold til fisket. Medvirkning.
- ≠ FeFo skal jobbe for de bosatte i Finnmark.
- ≠ Strengere krav til hvem i reindrifta som har krav på kort og reaksjonsmønster i forhold til fangstrapportering.
- ≠ Ingen detaljstyring, langsiktighet er viktig.
- ≠ FeFo bør styre overordna gjennom vedtekter, driftsplan og økonomiplan
- ≠ Det vil være uenighet mellom lokalt (forpakter) og overordna (FeFo) nivå. Kven skal bestemme kva?

Momenter til vurdering

- ≠ Skal vi kreve at forpakterne er registrert i Brønnøysundregisteret?
- ≠ Forhandling om endring av retningslinjer og kontrakt.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget	70/2013	03.12.2013

Høring på forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt.

Rådmannens forslag til vedtak

Tana kommune slutter seg til fremlagte utkast til "Forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt."

Saksopplysninger

Miljødirektoratet har sendt på høring et forslag om ny forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt. Høringsfristen er satt til **1. februar 2014**.

Gjeldende forskrift er fra 1997. Direktoratet ser nå behov for en fullstendig revisjon av forskriften. Det er flere grunner til dette. Hjemmelsgrunnlaget er endret fra viltloven til den nye naturmangfoldloven. Videre er bestandssituasjon og rødlistestatus endret for flere arter siden 1997. I tillegg har direktoratet gjennom praktiseringen av forskriften i perioden sett behov for endringer.

Forslaget innebærer en total revidering av forskriften, med ny oppbygging og nye kapitler. Forskriftens formål og virkeområde er inntatt i egne bestemmelser, og det er gitt detaljerte regler om hva søknad og tillatelse skal inneholde. Av endringer nevnes:

- ≠ alle uttak krever tillatelse fra viltmyndighetene, etter kapittel 3. Den skadelidtes adgang til selv å beslutte uttak foreslås tatt ut.
- ≠ det er ikke lenger et absolutt vilkår at skaden allerede har skjedd.
- ≠ den som bruker skytevåpen til uttak må ha bestått jegerprøve
- ≠ tillatelse til felling kan ikke videreselges

- ≠ myndighet til å beslutte uttak er for flere arter flyttet til andre forvaltningsorgan (herunder rødlistearter fra kommunen til Fylkesmannen).

Viltmyndighetens eget uttak (kommunen) reguleres direkte i naturmangfoldlovens § 18, 3. ledd og inngår ikke i denne forskriften. Det gjelder tilfeller hvor ” hjortevilt oppholder seg på trafikkerte eller tettbygde områder og utgjør en fare for skade på person eller skaper trafikkfarlige situasjoner”. Videre gjelder forskriften heller ikke tilfeller hvor hjortevilt gjør skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.

Vurdering

I Tana kommune har det ikke vært foretatt skadefellinger av vilt, med unntak av felling av kråker ved avfallsplassen på Gassanjårga utenom ordinær jakttid for arten. Kommunen vil etter den nye forskriften ha samme hjemler som tidligere til å innvilge denne typen søknader.

Adresseliste

Trondheim, 28.10.2013

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/5053

Saksbehandler:
Nils Kristian Grønvik

Høring på forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt

Miljødirektoratet sender med dette på høring et forslag til ny forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt. Gjeldende *forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre arters reproduksjon* ble fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) 1. september 1997, og har med unntak av noen mindre endringer stått uforandret siden. Direktoratet ser nå et behov for en fullstendig revisjon av forskriften av flere grunner. Hjemmelsgrunnlaget for forskriften er endret fra Viltloven §§ 14 og 14a, til Naturmangfoldloven § 18. Bestandssituasjon og rødlistestatus for flere arter er endret siden 1997. I tillegg har direktoratet gjennom flere års praktisering av forskriften sett behov for endringer og presiseringer.

Et forslag til ny forskrift ble sendt på høring høsten 2008. Direktoratet mottok en rekke høringsuttalelser, bl.a. fra 70 kommuner, 13 fylkesmenn og flere organisasjoner. Ikrafttredelse av naturmangfoldloven den 1. juli 2009 nødvendiggjorde en ny gjennomgang av utkastet, og de innkomne uttalelsene fra forrige høringsrunde er forsøkt hensyntatt ved utarbeidelse av det nye utkastet. Det vil bli utarbeidet retningslinjer til praktisering av forskriften.

Endringene fra gjeldende forskrift

Forslaget innebærer en total revidering av forskriften, med ny oppbygging og nye kapitler. Det er ved utarbeidelse av forskriften lagt vekt på brukervennlighet og klare saksbehandlingsregler. Forskriftens formål og virkeområde er inntatt i egne bestemmelser, og det er gitt detaljerte regler om hva søknad og tillatelse skal inneholde.

Av øvrige endringer nevnes:

- det presiseres i § 5 at visse inngripende skadeforebyggende tiltak krever tillatelse.
- alle uttak krever tillatelse fra viltmyndighetene, etter kapittel 3. Den skadelidtes adgang til selv å beslutte uttak foreslås tatt ut.
- det er ikke lenger et absolutt vilkår i § 6 at skaden allerede har skjedd.
- den som bruker skytevåpen til uttak må etter § 13 ha bestått jegerprøve.
- tillatelse til felling kan etter § 14 ikke videreselges.
- myndighet til å beslutte uttak er for flere arter flyttet til andre forvaltningsorgan. Herunder foreslås bl.a. beslutningsmyndighet på flere rødlistede arter lagt til fylkesmannen.

Kommentarer til de enkelte bestemmelser:

Til § 1 - *Formål*

Utkastets formål gjengir hjemmelsgrunnlaget for forskriften i nml. § 18 første ledd bokstavene a - c. I tillegg fremhever utkastets § 1 bokstav d hensynet til dyrevelferd og artsmangfoldet.

Til § 2 - *Stedlig virkeområde*

Stedlig virkeområde er det samme som for naturmangfoldloven.

Til § 3 - *Definisjoner*

Nytt i forskriften er at vilt, uttak og skadeforebyggende tiltak er definert.

Til § 4 - *Virkeområde*

Bestemmelsen presiserer at forskriften ikke gjelder der uttak av skadegjørende vilt er regulert i annet regelverk. Det opplyses om øvrige regler som tillater uttak av skadegjørende vilt.

Til § 5 - *Skadeforebyggende tiltak*

Plikten til i rimelig utstrekning å forsøke andre skadeforebyggende tiltak før uttak videreføres fra gjeldende forskrift. Ved vurdering av hvor omfattende plikten til å forsøke skadeforebyggende tiltak er, må det foretas en helhetsvurdering i hvert enkelt tilfelle. I dette må det bl.a. legges vekt på hvor omfattende skade som skal forhindres, vurdert opp mot hvor tids- og kostnadskrevende de aktuelle forebyggende tiltak er.

Ved gjennomføring av skadeforebyggende tiltak må det vurderes hvorvidt tiltaket strider mot forbudet i naturmangfoldloven § 15, mot å påføre «unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi». Eksempelvis vil oppsetting av fugleskremmel, tildekking og inngjerding av bygninger og avling før hekke/ungletid være tiltak som ikke er i strid med nml. § 15, og dermed kan gjøres uten søknad. Derimot vil fjerning eller skade på reir eller hi som er i bruk og tildekking av hekkeplasser/kolonier på holmer eller i fugleberg som benyttes fra år til år være skadeforebyggende tiltak som er i strid med nml. § 15, og som derfor krever tillatelse. Punktering av egg er ikke et skadeforebyggende tiltak, men uttak, jf. forskriften § 3.

Til § 6 - *Vilkår for uttak*

Naturmangfoldloven § 18 første ledd, gir rammer for hvilke skader som kan hjemle uttak av vilt etter denne forskriften. Uttak av vilt som gjør skade representerer unntakssituasjoner i viltforvaltningen, og hovedregelen er at uttak av vilt skal skje gjennom høsting (jakt og fangst). Skade fra vilt skal søkes avverget ved skadeforebyggende tiltak. Uttak av vilt etter denne forskriften skal ivareta behovet for i enkelte tilfelle å ta ut individer av arter som ikke er jaktbare, eller utenfor fastsatt jakttid for arten, i de tilfeller hvor skadeforebyggende tiltak ikke er praktisk gjennomførbare eller urimelig kostnadskrevende. Bestemmelsen angir hvilke momenter som særlig skal vektlegges ved vurdering av om det skal gis tillatelse til uttak. Bestemmelsen må sees i sammenheng med forskriftens § 11, hvor det fremgår at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved behandling av søknad om uttak.

I motsetning til gjeldende forskrift, hvor det stilles krav om at skaden allerede har skjedd inneværende sesong, gir utkastet anledning til å beslutte uttak som et forebyggende tiltak.

Det følger av Ot.prp. nr.52 (2008 - 2009), på side 389, at det fortsatt normalt bør være praksis at uttak først tillates etter at skade har oppstått. Er skaden allerede skjedd må det være en reell mulighet for at den vedvarer eller vil gjenta seg.

Naturlig predasjon eller næringssøk på naturlig forekommende planter eller dyr er ikke å anse som skade, og gir ikke hjemmel for uttak for det formål som er nevnt i utkastets § 1 bokstav b. For eksempel er det ikke «skade» når laksand, siland eller oter predaterer på viltlevende fiskeyngel i et vassdrag, eller når rovfugl tar viltlevende hønefugl.

Gjeldende forskrift stiller ulike krav til skadens omfang før uttak kan tillates. Ved skadelidtes egen beslutning om uttak gjelder et krav om at skaden må være av «vesentlig økonomisk betydning», mens ved skadeuttak etter kommunens eller fylkesmannens beslutning er kravet at viltet «gjør skade». Det foreslås nå som et generelt utgangspunkt at skaden skal være «vesentlig». Ot.prp. nr.52 (2008 - 2009), side 389, åpner for at det i forskriften kan stilles ulike krav til skadens omfang i forhold til hvilken art som søkes felt. Direktoratet har ikke funnet egnede kriterier for en slik differensiering. Vurdering av hvilken art som søkes felt vil likevel være et av de momenter som skal tas med i vurdering av hvorvidt skadegjørende individer skal tillates felt, og hvor omfattende krav som skal stilles til forebyggende tiltak.

Kravet om at uttak kun kan tillates av bestemte skadegjørende individ innebærer bl.a. at det ikke kan gis tillatelse til uttak som bestandsregulerende tiltak. Når flokker av fugl driver næringssøk på avling vil det ikke være anledning til å beslutte uttak av noen som et virkemiddel for å skremme flokken. Uttak vil i slike tilfelle ikke ha noen annen forebyggende effekt enn andre former for jaging eller skremming.

Dersom jaktbare arter gjør skade i jakttiden for arten skal uttak primært søkes løst gjennom regelverket for utøvelse av jakt og fangst. Jakt ivaretar de nødvendige hensyn til viltet, og stiller ikke krav til søknadsbehandling eller skadeforebyggende tiltak.

Til kapittel 3 - Beslutningsmyndighet

For å sikre ensartet praksis, og at naturmangfoldlovens prinsipper blir tilstrekkelig ivare tatt, foreslår direktoratet at alt uttak etter denne forskriften skjer etter vurdering fra viltmyndighetene. Adgangen til uttak av skadegjørende individ etter skadelidtes egen beslutning foreslås tatt ut. En konsekvens av dette er at alle vedtak om uttak i prinsippet kan påklages. Vedtak fattet i medhold av forskriften er offentlige, og vil bli tilgjengelig gjennom Miljøvedtaksregisteret, når dette trer i kraft.

Artsutvalget tillagt de ulike viltmyndighetene er revidert. Ved valg av hvor beslutningsmyndigheten bør ligge er det i hovedsak lagt vekt på artenes bestandssituasjon og rødlistestatus, hvilke arter som erfaringsmessig forårsaker slike skader at uttak er aktuelt, og behovet for ensartet praksis for arter som sjelden forårsaker kvalifisert skade.

Til § 7 - Uttak etter tillatelse fra kommunen

Kommunen foreslås gitt beslutningsmyndighet på de arter som i praksis utgjør det største antallet uttak etter forskriften, når formålet er å avverge skade som beskrevet i forskriften § 1 bokstav b.

Beslutningsmyndighet på flere av disse artene lå tidligere hos kommunen eller den skadelidte selv, mens knoppsvane tidligere lå under Fylkesmannens kompetanse. Enkelte arter er flyttet fra kommunen til Fylkesmannen. Dette er dels arter som utgjør få skadetilfeller, og dels arter som har hatt negativ bestandsutvikling. Laksand og siland er flyttet fra kommunen til Fylkesmannen grunnet en for liberal praktisering av gjeldende forskrift. Direktoratet har registrert at det er gitt flere tillatelser til felling av disse på bakgrunn av at de predaterer på naturlig forekommende fiskeyngel. Slik predasjon er ikke å anse som skade etter forskriften, uavhengig av om det anses å redusere inntektsgrunnlaget i forbindelse med fiske.

Til § 8 - Uttak etter tillatelse fra fylkesmannen

Fylkesmannen foreslår gitt beslutningsmyndighet for flere arter med negativ bestandsutvikling, og arter som erfaringsmessig utgjør få skadetilfeller. Fylkesmannen foreslår også gitt beslutningsmyndighet på skadevoldende grågås, kanadagås og kortnebbgås. Aktuelle tiltak for å begrense skade fra gjess kan dermed vurderes i sammenheng med øvrige virkemidler, for å sikre en helhetlig og hensiktsmessig forvaltning av bestandene av gjess. I tillegg foreslås at fylkesmannen gis beslutningsmyndighet på de arter som er jaktbare i fylket, men ikke i den kommune de forårsaker skade.

Til § 9 - Uttak etter tillatelse fra Miljødirektoratet

Miljødirektoratet foreslår tillagt myndighet til etter søknad å beslutte uttak av vilt for de formål som er nevnt i forskriften § 1 a og § 1 c. Uttak med disse formål kan også iverksettes av direktoratet av eget tiltak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 tredje ledd. Myndigheten til uttak av eget tiltak er dels delegert videre til fylkesmennene og kommunene for bestemte problemområder og skadesituasjoner. Miljødirektoratet foreslår også tillagt myndighet til å beslutte uttak for å hindre skade som nevnt i forskriften § 1 b for de arter som ikke er tillagt kommunen eller fylkesmannen etter §§ 7 og 8.

Til kapittel 4 - Om søknad, vilkår og tillatelse

Nytt i forskriften er at reglene om saksbehandling samles i et felles kapittel, uavhengig av hvor beslutningsmyndigheten ligger.

Til § 10 - Søknadens innhold

Bestemmelsen angir et minimum av opplysninger som en søknad om uttak må inneholde. Viltmyndigheten skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak fattes, jf. forvaltningsloven § 17, og kan be om supplerende opplysninger ved behov.

Til § 11 - Tillatelsens innhold

Nytt i utkastet er at det stilles bestemte krav til hva tillatelsen som et minimum skal inneholde. I likhet med alle andre vedtak fattet med hjemmel i naturmangfoldloven skal prinsippene for offentlig beslutningstaking i nml. §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer, og vurderingen skal fremgå av beslutningen. Bestemmelsen innskrenker ikke forvaltningslovens regler om begrunnelse av vedtak, jf. forvaltningsloven kap. V.

Til § 12 - Om avliving av vilt

Ved avliving av vilt gjelder Lov om dyrevelferd av 19. juni 2009 (dyrevelferdloven) § 3 om behandling av dyr. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og

belastninger. Bestemmelsen gjelder både ved utførelse av skadeforebyggende tiltak og ved avliving, og er en videreføring av gjeldende forskrift pkt. I nr.1, hvorefter avliving av viltarter skal skje «sikkerhetsmessig og humant forsvarlig». Bestemmelsen om at avkom om mulig også skal avlives hvis mordyr avlives er videreført fra gjeldende forskrift pkt. I. nr.3.

Dersom avkom ikke kan lokaliseres og tas ut samtidig med det skadegjørende individ vil dette være et tungtveiende moment for ikke å tillate uttak.

Til § 13 - Metode for uttak

Forskriftens krav om at den som bruker skytevåpen til uttak skal ha bestått jegerprøven er nytt. Kravet er i samsvar med forskrift 13. januar 2013 om avliving av dyr § 14.

Til § 14 - Forbud mot salg av tillatelse

Bestemmelsen er inntatt for å forhindre at søknad om uttak er motivert av muligheten for å videreselge tillatelsen som en form for jakt.

Til § 15 - Grunneiers tillatelse

Av retningslinjene til gjeldende forskrift fremgår at tillatelse til uttak bare gjelder på egen eiendom. Bestemmelsen åpner for at uttaket kan skje på annens eiendom, under forutsetning av at grunneiers tillatelse innhentes.

Til § 16 - Varsling til politiet og grunneier

Bestemmelsen er ny, og er dels en videreføring av retningslinjene til gjeldende forskrift.

Til § 17 - Klagerett

Bestemmelsen viderefører gjeldende forskrift pkt. VI.

Til § 18 - Straff

Straffebestemmelsen er endret fra viltloven til naturmangfoldloven, i samsvar med hjemmelsgrunnlaget for forskriften.

Høringsfrist

Det bes om at høringsinstansene sender eventuelle uttalelser til forskriftsforslaget til Miljødirektoratet innen **1. februar 2014**.

Høringsuttalelsene sendes til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, eller på e-post: post@miljodir.no
Vennligst oppgi vår referanse ved innsending av høringssvar.

Vi ber om at kommentarer og bemerkninger systematiseres i denne rekkefølgen:

1. Generelle kommentarer
2. Kommentarer til disposisjon, oppbygging av forskriften mv.
3. Kommentarer til foreslått beslutningsmyndighet
4. Kommentarer til de enkelte bestemmelser

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Yngve Svarte
direktør, artsforvaltningsavdelingen

Terje Bø
seksjonssjef

Vedlegg

- 1 Utkast til forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt
- 2 Adresseliste

Høringsinstanser:

Offentlige etater/organ

Landbruks- og Matdepartementet, Postboks 8007 Dep, 0030 OSLO
Helse- og omsorgsdepartementet
Justisdepartementet
Politidirektoratet
Politidistriktene v/miljøkoordinatoren
Mattilsynet, Postboks 383, 2381 Brumunddal
Fiskeridirektoratet, Postboks 2009, Nordnes, 5817 Bergen
Økokrim, Postboks 8193 Dep, 0034 OSLO
Statskog SF, Postboks 433, 7801 NAMSOS
Alle fylkesmenn
Alle kommuner
Kommunenes Sentralforbund, Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Norges Fjellstyresamband, Stortingsgt. 30, 0161 OSLO
Reindriftsforvaltningen, 9500 ALTA
Sametinget
Rovviltnemndene i region 1-8

Næringsorganisasjoner

Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Øvre Vollg. 9, 0158 OSLO
Norges Bondelag, Postboks 9354 Grønland, 0135 OSLO
Norges Skogeierforbund, Postboks 1438 Vika, 0115 OSLO
Norsk Sau og Geit, Postboks 2323, 0201 OSLO
Norske Reindriftssamers Landsforbund, Postboks 508, 9001 TROMSØ
NORSKOG, Postboks 123 Lilleaker, 0216 OSLO
Utmarkskommunenes Sammenslutning, Postboks 1148 Sentrum, 0104 Oslo

Fagetater og institusjoner

Agder Naturmuseum og Botanisk Hage AS, Postboks 1887 Gimlemoen, 4686 KRISTIANSAND
Universitetet for miljø- og biovitenskap, Institutt for naturforvaltning, Postboks 5003, 1432 ÅS
Norsk institutt for naturforskning, Tungasletta 2, 7485 TRONDHEIM
NTNU, Vitenskapsmuseet, Erling Skakkesgate 47, 7491 TRONDHEIM
NTNU, Zoologisk institutt, 7491 TRONDHEIM
Rana Museum, 8600 MO I RANA
Stavanger Museum, 4005 STAVANGER
Tromsø Museum Universitetsmuseet, 9037 TROMSØ
Universitetet i Bergen, Zoologisk museum, Postboks 25, 6027 BERGEN
Universitetet i Oslo, Biologisk institutt, Postboks 1072 Blindern, 0316 OSLO
Universitetet i Oslo, Zoologisk museum, Sarsgate 1, 0562 OSLO
Universitetet i Tromsø, Institutt for biologi, Dramsveien 201A, 9037 TROMSØ

Interesseorganisasjoner

Dyrevernalliansen, Brenneriv. 7, 0182 Oslo
Dyrebeskyttelsen Norge, Karl Johans gate 6, 0154 OSLO
Miljøstiftelsen Bellona, Nordregate 2, 0551 OSLO
NOAH – for dyrs rettigheter, Osterhaus gate 12, 0193 OSLO
Norges Jeger og Fiskerforbund, Postboks 94, 1378 NESBRU
Norges Naturvernforbund, Postboks 342 Sentrum, 0101 OSLO
Norges Miljøvernforbund, Postboks 593, 5806 Bergen
Norsk Ornitologisk Forening, Sandgata 30B, 7012 TRONDHEIM
Norsk Zoologisk Forening, Postboks 102 Blindern, 0314 OSLO
WWF-Norge, Verdens villmarksfond, Postboks 6784 St. Olavs Plass, 0130 OSLO
Sabima, Kristian Augusts gt 7A, Postboks 6784, St. Olavs Plass, 0130 Oslo

Utkast til forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den xx. yy 2013 i medhold av lov 19. juni 2009 nr 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd.

Kapittel 1 Generelle bestemmelser

§ 1 *Formål*

Forskriftens formål er å stanse eller avverge skade fra vilt, herunder:

- a) å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
- b) å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
- c) å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,
- d) å sikre at utførelse av forebyggende tiltak og uttak skjer uten at dyr påføres unødig lidelse og uten at naturens produktivitet og artsrikdom reduseres.

§ 2 *Stedlig virkeområde*

Forskriften gjelder på norsk landterritorium, herunder innsjøer og vassdrag, og i Norges territorialfarvann. Forskriften gjelder ikke for Svalbard og Jan Mayen.

§ 3 *Definisjoner*

I denne forskrift forstås med:

Vilt: Naturlig viltlevende landpattedyr, fugler, krypdyr og amfibier og deres reir, egg, bo og hi.

Uttak: Enhver form for avlivning eller fjerning av hele eller deler av organismer fra naturen uansett formål.

Skadeforebyggende tiltak: Andre tiltak enn uttak for å stanse eller avverge skade fra vilt, med formål som beskrevet i § 1 a, b og c.

§ 4 *Virkeområde*

Forskriften gjelder for vilt, med følgende unntak:

- a) smågnagere og krypdyr som gjør skade på person eller eiendom, jf. naturmangfoldloven § 17, første ledd.
- b) hjortevilt og bever som gjør skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, jf. naturmangfoldloven § 18 siste ledd.
- c) gaupe, jerv, bjørn og ulv, jf. forskrift 18. mars 2005 nr.242 om forvaltning av rovvilt.
- d) myndighetenes uttak av vilt av eget tiltak, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Kapittel 2 Vilkår

§ 5 *Skadeforebyggende tiltak*

Uttak etter denne forskriften er ikke tillatt før skadeforebyggende tiltak i rimelig utstrekning er forsøkt. Skadeforebyggende tiltak som er i strid med naturmangfoldloven § 15 er søknadspliktige, og skal behandles etter de samme reglene som for uttak.

Miljødirektoratet kan etter søknad gi tillatelse til innfanging og flytting av vilt for å stanse eller avverge skade.

§ 6 *Vilkår for uttak*

Uttak kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til uttak skal det særlig tas hensyn til:

- a) om skaden og potensialet for fremtidig skade er vesentlig
- b) om skaden kan stanses eller avverges ved uttak av ett eller flere bestemte individ
- c) muligheten for å gjennomføre skadeforebyggende tiltak, sett i forhold til de verdier som skal beskyttes og kostnadene ved gjennomføringen.
- d) om skaden kan stanses eller avverges ved ordinær jakt

Kapittel 3 Beslutningsmyndighet

§ 7 *Uttak etter tillatelse fra kommunen*

Kommunen behandler søknad om uttak, for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, av følgende arter:

- alle jaktbare arter i kommunen, unntatt gjess, siland, laksand, svartand, havelle og ærfugl
- bydue, knoppsvane

Søknad som gjelder flere kommuner behandles av fylkesmannen.

§ 8 *Uttak etter tillatelse fra fylkesmannen*

Fylkesmannen behandler søknad om uttak for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, av følgende arter:

- Alle jaktbare arter i de kommuner det ikke er jakt på arten
- Grågås, kanadagås, kortnebbgås, siland, laksand, svartand, fiskemåke, hettemåke, krykkje, havelle, ærfugl, gråhegre, svarttrost, dompap, stær, kongeørn, hønehauk,

spurvehauk, flaggspett, svartspett, gråspurv, kjøttmeis, blåmeis, kaie, kornkråke, pilfink, bokfink, grønnfink, rødstrupe, oter og flaggermus.

Søknad som gjelder flere fylker behandles av Miljødirektoratet.

§ 9 *Uttak etter tillatelse fra Miljødirektoratet*

Miljødirektoratet kan etter søknad gi tillatelse til uttak av vilt:

- a) for å beskytte naturlige forekommende planter, dyr og økosystemer.
- b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom for de arter hvor beslutningsmyndigheten ikke er lagt til kommunen eller fylkesmannen etter §§ 7 og 8.
- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Kapitel 4 Om søknad, vilkår og tillatelse

§ 10 *Søknadens innhold*

Søknaden skal sendes til rett viltmyndighet og skal inneholde opplysninger om:

- a) hvilken art søknaden gjelder
- b) det eller de skadegjørende individ og dets avkom
- c) skadens omfang
- d) hvilke skadeforebyggende tiltak som er forsøkt
- e) hvem som er ansvarlig for uttaket

§ 11 *Tillatelsens innhold*

Det skal settes vilkår og begrensinger i tillatelsen, herunder:

- a) at tillatelsen skal omfatte et eller flere bestemte individ, eventuelt kjønn og alder
- b) at tillatelsen skal gjelde i bestemt område og i et avgrenset tidsrom
- c) hvem som er ansvarlig for uttaket
- d) hvilke avlivningsmetoder som tillates
- e) krav om rapportering fra uttaket
- f) om Viltfondet hevder eiendomsrett til det viltet som er tatt ut

I tillegg kan det settes vilkår om gjennomføring av skadeforebyggende tiltak for å hindre at skaden oppstår igjen.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Vurderingen skal fremgå av vedtaket.

Kapittel 5 Om varsling og metoder for uttak

§ 12 Om uttak av vilt

Uttak av skadegjørende individ i medhold av denne forskriften skal utføres på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte som ikke påfører viltet unødig lidelse, og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom. Dersom mordyr tas ut i yngletid skal avkommet hvis mulig også avlives.

§ 13 Metode for uttak

Ved uttak etter denne forskrift gjelder lov 29. mai 1981 om jakt og fangst av vilt, med tilhørende forskrifter, hvis ikke annet er bestemt i tillatelsen. Ved uttak av ikke jaktbare arter anvendes bestemmelsene tilsvarende så lang de passer.

Miljødirektoratet og fylkesmannen kan tillate andre metoder for uttak

Den som bruker skytevåpen ved uttak skal ha bestått jegerprøven, men trenger ikke å ha betalt jegeravgift for inneværende år.

§ 14 Forbud mot salg av tillatelse

Tillatelse til uttak kan ikke selges eller tilbys andre mot vederlag.

§ 15 Grunneiers tillatelse

Den som utfører uttak må innhente grunneiers tillatelse.

§ 16 Varsling til politiet og grunneier

Den som utfører uttak ved bruk av skytevåpen, skal varsle berørte grunneiere og stedlig politimyndighet før uttak finner sted. Det skal opplyses om hva tillatelsen omfatter og tid og sted for uttaket.

Kapittel 6 Avsluttende bestemmelser

§ 17 Klagerett

Vedtak fattet i medhold av denne forskriften kan påklages i samsvar med forvaltningsloven kapittel VI. Klaget sendes til den viltmyndighet som har fattet vedtaket.

§ 18 Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i samsvar med naturmangfoldloven § 75, dersom ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse.

§ 19 Ikrafttredelse og oppheving

Denne forskriften trer i kraft xxx.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1. september 1997 nr. 1000 om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget	71/2013	03.12.2013

Møteplan 2014 Miljø-, landbruks- og utmarkutvalget**Rådmannens forslag til vedtak**

Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget vedtar møteplan for 2014 slik:

Møtedag/-dato	Møtestart kl.

Saksopplysninger

Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget fastsetter selv møteplan for 2014. Når det gjelder fastsetting av møteplan må en ta hensyn til møter i formannskapet, kommunestyret og hovedutvalgene (OKU, HOU), samt til møter i andre utvalg. I tillegg bør en å ta hensyn til møter i fylkestinget og sametinget.

Andre hensyn å ta er at miljø-, landbruks- og utmarksutvalget har innstillingssaker til kommunestyret, og for at innstillinger skal følge selve innkallingen til kommunestyret, så bør møte holdes minimum 9 dager før kommunestyremøter. Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget har de siste årene hatt tirsdag er fast møtedag.

Forslag på møteplan for 2014 for formannskapet og kommunestyret legges fram i møtet.

Vurdering

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget	72/2013	03.12.2013

Referatsaker / Orienteringer - MLU

Rådmannens forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger

Det kan i møtet bli gitt orienteringer.

Vurdering

